

Program Wychowawczo-  
Profilaktyczny  
Szkoły Podstawowej nr 14  
w Kaliszu

**rok szkolny 2023/2024**

## Spis treści

<b>Wprowadzenie .....</b>	<b>3</b>
<b>Misja szkoły .....</b>	<b>5</b>
<b>Model absolwenta Szkoły Podstawowej .....</b>	<b>6</b>
<b>Rozdział 1 : Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej.....</b>	<b>7</b>
<b>Rozdział 2: Budowanie świadomości i przynależności narodowej oraz wychowanie do wartości.....</b>	<b>12</b>
<b>Rozdział 3: Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole.....</b>	<b>15</b>
<b>Rozdział 4: Współpraca z rodzicami.....</b>	<b>18</b>
<b>Rozdział 5: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.....</b>	<b>19</b>
<b>Rozdział 6: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy.....</b>	<b>21</b>
<b>Rozdział 7 : Zdrowy tryb życia.....</b>	<b>24</b>
<b>Rozdział 8 : Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych.....</b>	<b>27</b>
<b>Rozdział 9 : Cyberprzemoc.....</b>	<b>30</b>
<b>Rozdział 10 : Środki psychoaktywne.....</b>	<b>33</b>
<b>Rozdział 11: Prawidłowe relacje rodzinne, a rozbite rodziny, przemoc w rodzinie.....</b>	<b>36</b>
<b>Rozdział 12: Procedury postępowania w szczególnych okolicznościach.....</b>	<b>37</b>

## Wprowadzenie

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dokumentem obejmującym treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Program zawiera zbiór działań, które mają za zadanie wspierać dzieci i młodzież w prawidłowym rozwoju, jak również zapobiegać zachowaniom problemowym.

Na jakość życia oraz sukces edukacyjny szkoły mają ogromny wpływ **czynniki ryzyka** rozumiane jako wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji zaburzających prawidłowy rozwój. Do najistotniejszych czynników ryzyka związanych ze szkołą w bieżącym roku szkolnym należą:

- przemoc rówieśnicza,
- brak akceptacji i odrzucenie ze strony rówieśników,
- chęć przypodobania się grupie rówieśniczej,
- moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna,
- brak wsparcia i zainteresowania ze strony rodziny, nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza,
- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych niektórych uczniów,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem, podatność na wpływy innych, występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne),
- nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna,
- niepowodzenia szkolne
- stres, dolności do kompensowania stresu,
- skutki społeczne związane z pandemią i wojną na Ukrainie - wysoki poziom lęku i niepokoju,
- większość uczniów ( 70%) nie zgłasza swoich problemów i trudności, nie informuje nikogo o doświadczanej przemocy rówieśniczej lub cyberprzemocy,
- spadek poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów,
- szkoła usytuowana jest na dużym osiedlu mieszkaniowym, co może mieć wpływ na zakres zagrożeń, większą anonimowość i dostępność do środków i substancji psychoaktywnych.

**Czynniki chroniące** to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one swego rodzaju bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać.

### Wskazane czynniki chroniące :

- umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi sytuacjami,
- umiejętność asertywnego odmawiania , w sytuacji zachęcania do zażywania substancji psychoaktywnych,
- jasno określone zasady postępowania i zachowania,
- działania wolontariatu – propagowanie postaw prospołecznych, bezinteresownej pomocy innym,
- stwarzanie okazji do przeżycia sukcesu i rozwijania zainteresowań uczniów, - szeroka oferta kół zainteresowań, organizowanie konkursów, wycieczek, zawodów sportowych i itp.
- brak akceptacji dla przemocy w szkole,
- silna więź z rodzicami,
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka,
- pozytywny klimat szkoły, wsparcie nauczycieli, poczucie przynależności do społeczności szkolnej,
- przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, boisk sportowych - Orlik, świetlicy parafialnej, świetlicy KARAN, poradni itp.),

- stała współpraca z policjantem dzielnicowym – monitorowanie bezpieczeństwa uczniów,
- pomoc specjalistyczna na terenie szkoły – np. psycholog, pedagog specjalny.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny składa się z wielu części, z których wszystkie mają na celu zapobieganie pojawianiu się bądź ograniczenie występowania czynników ryzyka. Silną więź emocjonalną ucznia ze szkołą, a także nawiązanie współpracy i trwałej relacji pomiędzy pracownikami szkoły, a opiekunami uczniów, jest w stanie w znacznej mierze przeciwstawić się podobnym zagrożeniom.

Ważny element uwzględniony w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym stanowią wymagania nałożone na szkołę wynikające z **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej** Zakładają one, że:

- do obowiązków szkoły należy prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego, które przygotowują uczniów do wyboru zgodnego z ich możliwościami i aspiracjami kierunku kształcenia i przyszłego zawodu.
- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób, budowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz postaw do aktywności fizycznej powinno stać się ważnym elementem profilaktyki.
- należy kłaść duży nacisk na rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (w tym rozbudzać i/lub wzmacnianie tożsamości narodową poprzez przybliżanie historii, tradycji lokalnych i narodowych oraz zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w codziennym życiu społeczności lokalnej i środowisku szkolnym).
- każdemu uczniowi powinno proponować się zindywidualizowane wspomaganie rozwoju, czyli taki który jest dostosowany do jego potrzeb i możliwości.

Działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym mają ponadto na celu ułatwienie uczniom nabywania umiejętności życia w społeczeństwie poprzez kładzenie przez szkołę nacisku na różne formy współpracy w grupie, rozwijanie zdolności indywidualnej oraz zespołowej, integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny oraz moralny uczniów. W efekcie takiego wsparcia oraz zaspakajania swoich naturalnych potrzeb rozwojowych dziecko osiągnie dojrzałość do podejmowania nauki na następujących po sobie etapach edukacyjnych.

Definicje najważniejszych pojęć:

**Profilaktyka** – proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

**Wychowanie** - wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe);

**Działalność wychowawcza** – ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.

**Działalność profilaktyczna** – celem profilaktyki jest podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie, a także hamowanie postępu i niwelowanie pojawiających się powikłań już istniejącej choroby. Działania profilaktyczne pozwalają stworzyć odpowiedni wzór zachowań społecznych, które przyczyniają się do obniżenia prawdopodobieństwa pojawienia się danego zjawiska. Zadaniem szkoły jest dostarczanie silnych pozytywnych wzorców i przeżyć, wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, rozwijanie posiadanych przez nich zdolności oraz wspieranie ambitnych postaw.

## Misja szkoły

**Wychowanie** jest uczeniem się szczególnego rodzaju – uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, także odkrywaniem swoich zdolności, możliwości, mocnych i słabych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami.

*"W wychowaniu chodzi właśnie o to,  
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej  
człowiekiem – ot, ażeby bardziej był,  
a nie tylko miał:  
aby więc poprzez wszystko, co ma,  
co posiada, umiał bardziej  
i pełniej być człowiekiem,  
to znaczy, ażeby również umiał  
bardziej być nie tylko z drugim,  
ale i dla drugich."*

*Jan Paweł II*

Wynika z tego misja szkoły, którą jest budowaniem człowieczeństwa, dlatego w swej pracy wychowawczo-profilaktycznej kładziemy nacisk na edukację moralną, na rozwijanie w uczniach humanistycznego podejścia do ludzi i świata, w tym dążenia do prawdy, dobra, piękna, sprawiedliwości i odpowiedzialności.

Misję tę realizować będziemy we współpracy z rodzicami, szkolnym samorządem uczniowskim oraz społecznością lokalną, przyjmując, że proces dydaktyczny – wychowawczy zgodnie z założeniami wszechstronnego rozwoju ucznia jako osoby winien prowadzić do głębokiego zrozumienia przez naszych wychowanków najważniejszych ideałów moralnych i religijnych o znaczeniu ogólnoludzkim i chrześcijańskim.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły został opracowany w oparciu o: diagnozę rzeczywistych problemów **uczniów**- problemów edukacyjnych, wychowawczych oraz problemów zdrowotnych, zadań wynikających z przeprowadzonej ewaluacji programu jak i diagnozę w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka (ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych).

## Model absolwenta Szkoły Podstawowej

Celem wszystkich działań wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych w szkole jest to, aby uczeń kończący naszą szkołę był człowiekiem:

- 1) przygotowanym do dalszego zdobywania wiedzy;
- 2) wrażliwym na krzywdę ludzi i zwierząt;
- 3) szanującym innych;
- 4) potrafiącym cieszyć się sukcesami innych;
- 5) wykorzystującym własne niepowodzenia, jako przyczynę do pracy nad sobą, a tym samym do osiągnięcia zamierzonych celów.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 14 im. Władysława Broniewskiego w Kaliszu jest:

### 1) **Odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny**

- a) odpowiedzialnie wykonuje powierzone zadania,
- b) solidnie i systematycznie przygotowuje się do lekcji na miarę swoich możliwości,
- c) rozumie konieczność ponoszenia konsekwencji swoich czynów;

### 2) **Samodzielny, zaradny, aktywny**

- a) stara się planować swoje działania,
- b) przejawia własną aktywność w podejmowaniu różnych działań na terenie szkoły i domu,
- c) zna różne źródła zaspokajania swych zainteresowań i korzysta z nich;

### 3) **Uczciwy, prawy, prawdomówny**

- a) stosuje się do norm obowiązujących w jego otoczeniu,
- b) rozróżnia zachowania dobre i złe,
- c) rozumie, że nie wolno zaspokajać własnych potrzeb kosztem cudzych praw i interesów;

### 4) **Kulturalny, taktowny, rozważny**

- a) dba o swój wygląd i higienę osobistą,
- b) zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania obowiązujące w życiu codziennym i stosuje je,
- c) szanuje symbole narodowe i religijne,
- d) rozwiązuje konflikty bez agresji.

### 5) **Otwarty, szanujący innych, tolerancyjny**

- a) umie prezentować własne zdanie, słuchać i szanować opinii innych,
- b) nawiązuje przyjazne kontakty z rówieśnikami, współdziała z nimi i akceptuje ich odmienność,
- c) wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

### 6) **Krytyczny wobec siebie i innych**

- a) stawia sobie wysokie wymagania i dąży do osiągnięcia zamierzonych celów,
- b) potrafi zachowanie własne i innych odnieść do systemu wartości obowiązujących nie tylko w społeczności lokalnej, ale też w naszym kręgu cywilizacyjnym, i dostrzec ewentualne rozbieżności,
- c) z pewnym dystansem podchodzi do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego, a zwłaszcza ze środków masowego przekazu i poddaje je krytycznej analizie.

## Rozdział 1: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

### Cele :

- budowanie świadomości samego siebie i realnych aspiracji życiowych,
- budowanie pewności siebie,
- zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji,
- uczenie podejmowania właściwych decyzji,
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi,
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Zajęcia integracyjne.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ćwiczenia indywidualne i grupowe,</li> <li>- ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie,</li> <li>- ćwiczenia aktywizujące,</li> </ul>	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	- cały rok	- uczniowie
	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas zajęć uczniowie tworzą własne klasowe zasady, według których chcą pracować .</li> <li>• Wspólne wyjścia poza teren szkoły – wyjście do teatru, kina itp.</li> <li>• Zajęcia podczas, których uczniowie dzielą się własnymi pasjami, zainteresowaniami ze swoimi rówieśnikami.</li> <li>• <b>Integrowanie społeczności szkolnej –szczególne wdrożenie działań integrujących społeczność klasową</b> – w ramach budowania dobrych relacji, odbudowywania relacji rówieśniczych, niwelowania negatywnych skutków izolacji, wsparcia psychologicznego. Organizowanie wycieczek, wyjść klasowych, świąt okolicznościowych, organizowanie pomocy koleżeńskiej, wspólnych inicjatyw.</li> <li>• <b>Objęcie szczególną pomocą uczniów z rodzin innych narodowości, w tym uchodźców z obszarów objętych wojną (Ukraina) ze względu na trudności komunikacyjne, traumatyczne przeżycia związane z wojną.</b></li> <li>• <b>Prowadzenie działań integracyjnych uczniów niepełnosprawnych ze społecznością szkolną, wspieranie uczniów i rodziców.</b></li> <li>• <b>Przeciwdziałanie odległym następstwom izolacji uczniów związanej z pandemią. Wsparcie psychologiczne uczniów.</b></li> </ul>			
<p>Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych., rozwijanie zainteresowań i umiejętności współżycia społecznego</p> <p>Praca nad poczuciem własnej wartości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ćwiczenia indywidualne i grupowe,</li> <li>- zajęcia wychowania fizycznego,</li> <li>- zajęcia warsztatowe,</li> <li>- zajęcia wychowawcze,</li> <li>- dramy, konkursy, festiwale, spektakle</li> </ul>	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	- cały rok	- uczniowie

**Szczegółowe sposoby realizacji :**

- Działania wychowawcze skierowane na rozwijanie poczucia własnej wartości i pewności siebie – klasy 1-8. Zajęcia wychowawcze „**Uwierz w siebie**” – klasy 5-6.
- Wyjaśnianie uczniom celowości prowadzonych działań wychowawczych, właściwych zachowań społecznych (omawianie ich przydatności w różnych sytuacjach życiowych, szukanie wspólnie z uczniami zastosowania wiedzy w praktyce).
- **Działania wychowawcze** w zakresie tematyki: „**Moja wartość własna i wartość drugiego człowieka**”- **kształtowanie pozytywnej samooceny uczniów, uczenie się pozytywnej oceny innych ludzi.**  
Podczas wychowania fizycznego nauczyciel prowadzi zajęcia pozwalające uświadomić uczniom posiadane przez nich zdolności fizyczne oraz zaznajamia ich z predyspozycjami ich ciała. **Zajęcia mają na celu zachęcić mniej aktywnych uczniów do podjęcia wysiłku i zaangażowania w wykonywanie ćwiczeń podczas prowadzonych zajęć oraz w czasie wolnym.**
- Działania wychowawcze skierowane na uświadomienie mocnych i słabych stron ucznia –klasy 1-8. **Należy chwalić uczniów nawet za drobne osiągnięcia i sukcesy.**
- Organizowanie inicjatyw mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów oraz uwrażliwienie na potrzeby innych – wolontariat, konkursy itp.
- Zajęcia wychowawcze - **Konstruktywna komunikacja** – klasy 4. Działania wychowawcze w tym zakresie – klasy 1-8.
- Działania wychowawcze w zakresie budowania relacji rówieśniczych – „**Jak być dobrą koleżanką, dobrym kolegą?**” –**klasy 1-8** Zajęcia dla wychowanków świetlicy – „**Prawdziwy przyjaciel to skarb**”, „**Jestem dobrą koleżanką, dobrym kolegą**”-propagowanie postawy koleżeńskiej, otwartości i bycia pomocnym wobec innych.” **Nie czyń drugiemu, co Tobie nie miłe**” – czyli w jaki sposób mamy się zachować względem siebie, aby w szkole i świetlicy było nam milej. „**Poznajmy się lepiej – moje emocje**” - zajęcia dla wychowanków świetlicy.
- **WARSZTATY KREATYWNOŚCI** – klasy 4.
- Uświadamianie uczniom - jakie znaczenie w życiu człowieka ma czas, w jaki sposób najefektywniej nim zarządzać oraz na co zwrócić uwagę podczas planowania swojego dnia, tygodnia oraz bardziej oddalonych celów życiowych; **ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO**- należy wskazać uczniom **alternatywne formy spędzania wolnego czasu** tak, by zminimalizować czas używania telefonu komórkowego oraz ten, który dzieci przeznaczają na korzystanie z Internetu.
- **Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów** – koła zainteresowań, konkursy, wolontariat itp. **Organizowanie przez wychowawców świetlicy zajęć i konkursów tematycznych związanych z zainteresowaniami uczniów.**
- Zajęcia wychowawcze **SAVOIR –VIVRE w pigułce** – kształtowanie postaw uczniów, przygotowanie do szkolnego konkursu tematycznego– klasy 1-8. „**Kultura na co dzień i od święta**” – zajęcia dla wychowanków świetlicy.
- Organizacja **X SZKOLNEGO KONKURSU „SAVOIR VIVRE”** klasy 2 -3, 4-8.
- Angażowanie uczniów w działalność wolontariatu w środowisku lokalnym i jego propagowanie.
- Nawiązanie współpracy z pracodawcami, zakładami pracy, firmami z terenu naszego miasta w zakresie organizowania spotkań zawodowców.
- Podnoszenie poziomu wiedzy z zakresu sytuacji na rynku pracy, pojawiania się nowych zawodów oraz form wspierania dziecka przez rodziców.
- Wspieranie rodziców i uczniów poprzez akcje informacyjne na temat szkół ponadpodstawowych.
- **Zapoznanie uczniów** oraz opiekunów z **zasadami rekrutacji** młodzieży do szkół ponadpodstawowych.
- Kontynuowanie współpracy z instytucjami w celu umożliwienia uczniom udziału w projektach oraz spotkaniach z przedstawicielami firm w celu naocznego spotkania z zawodem.
- Innowacja pedagogiczna „**Świetlicowe eksperymentowanie**” zajęcia dla wychowanków świetlicy: wykonywanie doświadczeń i eksperymentów fizyczno-chemicznych, prowadzenie hodowli roślin, obserwacja świata roślin i zwierząt.
- „**Jesienne cudaki**” – szkolny konkurs plastyczny dla klas 1-3.
- „**Świąteczne origami**”- międzyszkolny konkurs plastyczny dla uczniów klas 1-3.
- „**Rozwijamy nasze talenty**”- zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego.
- „**Zrób to ze mną mamo, tato**” – międzyszkolny konkurs ekologiczny dla klas 1-3.



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• „Moja wymarzona świetlica”- szkolny konkurs plastyczny dla klas 1-3.</li> </ul>			
Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych.	- praca indywidualna i grupowa, - treningi, warsztaty,	- wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele,	- cały rok	- uczniowie
	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Psycholog/pedagog prowadzi zajęcia, które pomogą pozytywnie wpłynąć na poziom inteligencji emocjonalnej uczniów.</li> <li>• <b>Warsztaty rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne</b> (wsparcie w związku z przejściem na kolejny etap edukacyjny) z psychologiem PPP - klasy 4. W/w tematyka poruszana będzie na zajęciach wychowawczych.</li> <li>• <b>Zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne</b> dla uczniów klas 1-8.</li> <li>• Działania wychowawcze „<b>KONSTRUKTYWNA KOMUNIKACJA</b>” – klasy 1-8. Zajęcia wychowawcze „Konstruktywna komunikacja” – kl. 4.</li> <li>• <b>Asertywność</b>- modelowanie zachowania asertywnego- kształtowanie postawy uczniów – klasy 1-8.</li> <li>• „<b>Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej</b>”- zajęcia dla wychowanków świetlicy rozwijające podstawowy umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnościami.</li> <li>• <b>Przeprowadzenie diagnozy potrzeb uczniów w zakresie zagadnień</b>, które chcieliby poruszyć w tym roku szkolnym – klasy 4-8.</li> <li>• <b>Zajęcia w oparciu o materiały do programu „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”</b> - programu profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowia – klasy 4-8.</li> </ul>			
Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia wychowawcze, warsztaty, - rozmowy wychowawcze, - projekty, kampanie społeczne, - treningi: ćwiczenia rozluźniające, oddechowe,	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	- cały rok	-uczniowie
Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uświadomienie uczniom - czym jest stres? wytłumaczenie jego genezy oraz skutków, które ze sobą niesie. Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne z psychologiem nt. <b>STRES W SZKOLE, TECHNIKI UCZENIA SIĘ</b> – klasy 8.</li> <li>• Zajęcia wychowawcze „<b>Czym jest stres i jak go unikać?</b> – klasy 4-8. Przekazywanie uczniom wiedzy- jak sobie radzić ze stresem? Zapoznanie ich z technikami i ćwiczeniami relaksacyjnymi.</li> <li>• <u>Warsztaty z psychologiem PPP – <b>Jak radzić sobie ze stresem?</b> – klasy 7.</u></li> <li>• <u>Działania profilaktyczne dotyczące zaburzeń nastroju i zachowań autodestrukcyjnych. Ochrona i wspieranie kondycji psychicznej uczniów – tematyka rozmów wychowawczych, warsztatów i innych działań edukacyjno-profilaktycznych.</u></li> <li>• <b>Budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami.</b></li> <li>• „<b>Odkręćmy emocje</b>” – zajęcia profilaktyczne nt. potrzeby rozmowy o uczuciach i zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych – klasy 1-3 – zajęcia z psychologiem szkolnym. Poruszanie w/w tematyki z uczniami podczas rozmów i zajęć wychowawczych – klasy 1-8.</li> <li>• <b>Ćwiczenia relaksacyjne</b> – nauczyciele zapoznają uczniów z szeregiem ćwiczeń, które pomogą im opanować aktualnie przeżywany stres oraz pozwolą zapanować nad emocjami na co dzień.</li> <li>• Uczniowie ćwiczą zachowanie się w różnych trudnych, konfliktowych sytuacjach np. w ramach realizacji programów profilaktycznych , warsztatów, zajęć edukacyjno-terapeutycznych , rozmów wychowawczych z uczniami itp.</li> <li>• Zajęcia wychowawcze w ramach kampanii społecznej „<b>BĄDŹ KUMPLEM – NIE DOKUCZAJ</b>” – klasy 1- 3.</li> <li>• <b>Rozwiązywanie konfliktów</b> rówieśniczych oraz problemów związanych z funkcjonowaniem w szkole podejmowane <b>we współpracy z rodzicami uczniów.</b></li> <li>• <b>Działania wspierające uczniów niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej, uczniów z problemami w nauce i zachowaniu oraz uczniów objętych działaniami wojennymi na Ukrainie, uczniów nowoprzyjętych, innych narodowości, uczniów szczególnie</b></li> </ul>			

	<p><b>uzdolnionych</b> – integracja uczniów, wsparcie psychologiczne, pomoc w wyrównywaniu braków edukacyjnych, dostosowanie metod i form pracy do możliwości uczniów, rozmowy wspierające, kierowanie po określony rodzaj pomocy, monitorowanie sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Działania wychowawcze w zakresie problematyki „konfliktów” –<b>Jak efektywnie rozwiązywać konflikty? Jak reagować na przemoc i agresję wobec nas i innych. Jak zachować się w sytuacji bycia świadkiem sytuacji konfliktowych? Zachęcać uczniów do korzystania z pomocy osób dorosłych w sytuacjach dla nich trudnych. Gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych</b> – rozmowy z uczniami, ekspozycja wykazu instytucji wspierających dziecko i rodzinę ( m. in. Telefon Zaufania, Niebieska Linia itp.)</li> </ul>			
<p>Kształtowanie postawy życiowej w społeczeństwie lokalnym.</p> <p>Budowanie zaradności życiowej.</p> <p>Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy.</p> <p>Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.</p>	<p>-- zajęcia wychowawcze, - rozmowy wychowawcze, -ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia rozwijające zainteresowania ( koła) - praca projektowa,</p>	<p>- wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-uczniowie</p>
	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Przedstawienie uczniom zasad i reguł współżycia społecznego w klasie i szkole – <b>prawa i obowiązki ucznia, zasady dobrego wychowania</b> (w ramach zajęć wychowawczych). Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych – pomoc koleżeńska, szerzenie idei wolontariatu, organizowanie akcji charytatywnych.</li> <li>Prowadzenie działań psychoedukacyjnych, których celem jest możliwość dokonania przez uczniów świadomego wyboru dalszej drogi życiowej: prowadzenie całorocznego doradztwa zawodowego, umożliwiającego odkrycie słabych i mocnych stron uczniów, ich aktualnych predyspozycji zawodowych, aspiracji i możliwości. Prowadzenie poradnictwa zawodowego w ramach pracy z uczniem w zakresie: podnoszenia poziomu wiedzy z zakresu sytuacji na rynku pracy, pojawiania się nowych zawodów oraz możliwości i form wspierania dziecka przez rodziców. Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych. Kontynuowanie współpracy z instytucjami w celu umożliwienia uczniom udziału w projektach oraz spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów.</li> <li>Udział w Ogólnopolskim Projekcie „<b>Szkoła Odkrywców Talentów</b>”.</li> <li>Szkoła daje uczniom możliwość realizowania ich zainteresowań i pasji poprzez udział w <b>kołach zainteresowań, konkursach, projektach.</b></li> <li>Organizacja <b>IX SZKOLNEGO FESTIWALU TALENTÓW</b> klasy 1-3 oraz 4-8 pt. <b>ŚPIEWAMY I GRAMY DLA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II.</b></li> <li>„<b>Mam talent</b>”- świetlicowy konkurs talentów dla wychowanków świetlicy szkolnej.</li> <li>„<b>Moja ulubiona kolęda</b>”- szkolny konkurs kolęd i pastorałek dla uczniów klas 1-3.</li> <li>„<b>Kim będę w przyszłości?</b>”- zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego.</li> <li>Praca wychowawcza ukierunkowana na pobudzenie samodzielnego, krytycznego myślenia .</li> <li>Nauczyciele promują organizacje oraz instytucje działające na terenie szkoły oraz w jej obrębie np. ZHP; PCK, Klub PCK Wiewiórka, Klub Młodego Wolontariusza itp.</li> <li><b>Udział w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym UNICEF.</b></li> <li><b>Udział w Projekcie „Laboratoria Przyszłości”.</b></li> </ul>			
<p>Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły.</p>	<p>- szkolenia, kursy, treningi, warsztaty, - książki, materiały szkoleniowe, ulotki, - diagnozowanie potrzeb</p>	<p>- dyrektor , lider WDN</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-nauczyciele i wychowawcy</p>
	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Szkolenia umiejętności skierowane do nauczycieli w ramach WDN.</li> <li>Udział nauczycieli w różnych zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego.</li> <li>Doskonalenie umiejętności metodycznych w zakresie wyboru odpowiednich narzędzi cyfrowych umożliwiających dostosowanie metod i treści do potrzeb uczniów.</li> <li>Działalność <b>lidera edukacji cyfrowej</b> oraz <b>bazy dobrych praktyk online.</b></li> </ul>			

<p>Rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców.</p> <p>Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/opiekunowie dzieci.</p> <p>Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.</p>	<p>- spotkania z wychowawcą, - rozmowy indywidualne, - konsultacje, -</p>	<p>- dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog specjalny,</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rodzice/opiekunowie utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, wykazują zainteresowanie aktualnym stanem wiedzy swoich dzieci oraz w razie zaistnienia potrzeby sami podejmują kontakt z konkretnym nauczycielem, wychowawcą klasy czy dyrektorem.</li> <li>• Rodzice/opiekunowie angażują się w działania realizowane przez szkołę tj. akademie i uroczystości szkolne, konkursy, wydarzenia, imprezy klasowe i szkolne, wyjścia, wyjazdy itp. (realizacja uzależniona od sytuacji epidemicznej).</li> <li>• Rodzice/opiekunowie, których dzieci wykazują specyficzne trudności wychowawcze pozostają w stałym kontakcie z pracownikami szkoły i podejmują się wspólnych działań w celu polepszenia aktualnej postawy dzieci i młodzieży.</li> <li>• Rodzice/opiekunowie, których dzieci wykazują problemy edukacyjne i/lub rówieśnicze pozostają w stałym kontakcie z wychowawcą, psychologiem/pedagogiem szkolnym/pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz pracują nad zmianą i poprawą aktualnego stanu.</li> <li>• <b>Przeciwdziałanie fizycznym i psychicznym następstwom zdalnego nauczania dzieci wśród rodziców. Wsparcie psychologiczne rodziców</b> – rozmowy wspierające, kierowanie po specjalistyczną pomoc, porady i konsultacje itd.</li> <li>• „<b>Rozwijanie kompetencji wychowawczych</b>” – spotkanie z psychologiem dla rodziców klas 1-3.</li> </ul>				
<p>1. Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.</p>	<p>- spotkania za specjalistami danej tematyki, - szkolenie,</p>	<p>- dyrektor, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-uczniowie, rodzice, nauczyciele, specjaliści, dyrekcja</p>
<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• nawiązanie współpracy w zakresie realizacji omawianych działań profilaktycznych z: <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,</li> <li>○ Poradnią Zdrowia Psychicznego,</li> <li>○ Poradnią Leczenia Uzależnień,</li> <li>○ Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,</li> <li>○ świetlicami socjoterapeutycznymi,</li> <li>○ Sądem Rodzinnym i Nietletnich w Kaliszu , Prokuraturą Okręgową w Ostrowie Wielkopolskim,</li> <li>○ Policją ,</li> <li>○ Towarzystwem Przyjaciół Dzieci,</li> <li>○ Strażą Miejską ,</li> <li>○ Ośrodkiem Wychowawczym Caritas ,</li> <li>○ PCK,</li> <li>○ ZHP ,</li> <li>○ Karanem ,</li> <li>○ z ośrodkami kulturalnymi,</li> <li>○ rodzicami/ opiekunami prawnymi uczniów,</li> <li>○ instytucjami i organizacjami edukacyjnymi,</li> <li>○ osobami fizycznymi;</li> <li>○ Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Kaliszu;</li> <li>○ Domem Dziecka;</li> <li>○ Fundacją Bread of Life;</li> <li>○ Parafią Opatrzności Bożej w Kaliszu.</li> </ul> </li> </ul>				

## Rozdział 2: Budowanie świadomości i przynależności narodowej oraz wychowanie do wartości

### Cele:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- pielęgnowanie tradycji narodowych,
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych,
- kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych,
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- wychowanie dzieci i młodzieży szkolnej w duchu systemu wartości pielęgnowanego przez wiele wcześniejszych pokoleń Polek i Polaków,
- dbanie o używanie poprawnej polszczyzny.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Diagnoza preferowanych przez uczniów wartości.	- różne formy badania oraz omówienie otrzymanych wyników, - opracowanie działań profilaktycznych i wychowawczych,	- pedagog, psycholog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele	-w zależności od sytuacji i potrzeb grup tworzących społeczność szkoły	- cała społeczność szkolna
<b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rada Pedagogiczna przy współpracy z Radą Rodziców tworzy propozycję działań wychowawczo-profilaktycznych mających na celu wspieranie postawy patriotycznej u dzieci i młodzieży szkolnej.</li> <li>• Rozmowy wychowawcze, ankiety itp.</li> </ul>				
Kształtowanie osobowości ucznia.	zajęcia wychowawcze, - ćwiczenia aktywizujące - uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, akcjach charytatywnych, projektach	- wychowawcy, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, nauczyciele, opiekunowie SU, koła PCK, Klubu Młodego Wolontariusza,	- cały rok	- uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych.</li> <li>• Uczenie uczniów wrażliwości poprzez, organizowanie wyjść na wydarzenia kulturalne np. wyjścia do teatru, muzeum, filharmonii, pokazy sztuki itp.</li> <li>• Prowadzenie działań wychowawczych <b>kształtujących postawy koleżeńskie wśród uczniów.</b></li> <li>• <b>Uwrażliwienie uczniów na potrzeby innych</b>- szerzenie idei wolontariatu udział w projektach, akcjach charytatywnych ( Góra Grosza, Gorączka Żłota, akcje wspierające wychowanków Domu Dziecka, WOŚP, Dar Serca , zbiórki na rzecz zwierząt z Kaliskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt, pomoc koleżeńska, upowszechnianie idei wolontariatu itp.).</li> <li>• <b>„WKREĆ SIĘ W POMOC”</b> - organizacja comiesięcznej zbiórki nakrętek na rzecz rehabilitacji Laury Konczyńskiej, dziewczynki poruszającej się na wózku inwalidzkim.</li> <li>• Działalność <b>KLUBU MŁODEGO WOLONTARIUSZA</b> – klasy 4-8.</li> <li>• Szkolny konkurs recytatorski świetlicowy <b>„Moja babcia, mój dziadek”</b> kl. 1-3.</li> </ul>				

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• „Kultura na co dzień i od święta”, „Kim będę w przyszłości?” – zajęcia świetlicowe.</li> <li>• „Szczepujemy starszych ludzi i im pomagamy” - zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego.</li> <li>• „Tradycje Bożonarodzeniowe” oraz „Świetlicowe kolędowanie” - zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego.</li> </ul>			
Uświadamianie istoty przynależności do narodu.	zajęcia wychowawcze, - plakaty, - działania wychowawcze, - apele okolicznościowe, - gazetki ściennie okolicznościowe	- wychowawcy, w świetlicy, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, nauczyciele	- cały rok	-uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zajęcia mające na celu uświadomienie uczniom istoty przynależności do narodu.</li> <li>• Zajęcia poświęcone symbolom narodowym, ich historii, znaczeniu oraz szacunku do nich, rozmowy o tematyce:               <ul style="list-style-type: none"> <li>○ kim jest współczesny patriota i jak zmienił się obraz postrzegania patriotyzmu na przestrzeni lat?,</li> <li>○ polskie symbole narodowe – aktualne czy przestarzałe, jak powinno się do nich odnosić,</li> <li>○ Polska naszą Ojczyzną – za co cenimy nasz kraj i Polaków,</li> <li>○ miejsce Polski w Europie i Unii Europejskiej.</li> </ul> </li> <li>• <b>Działania wychowawcze, zajęcia, indywidualne rozmowy wychowawcze – WARTOŚCI W MOIM ŻYCIU</b> – klasy 1-3, 4-8.</li> <li>• <b>Co jest w życiu najważniejsze?</b> – kształtowanie właściwych postaw i wartości w życiu człowieka – działania i zajęcia wychowawcze, projekty, debaty itp.</li> <li>• <b>Kształtowanie postawy patriotycznej orz obywatelskiej wśród uczniów</b> – apele okolicznościowe, gazetki okolicznościowe np. Święto Odzyskania Niepodległości, Święto Flagi, Święto Konstytucji 3 Maja, udział Poczty Sztandarowego w Miejskich Obchodach Uroczystości, działalność harcerska, udział i organizowanie konkursów, realizacja i udział w projektach edukacyjnych itd.</li> <li>• Zajęcia dla wychowanków świetlicy : „<b>Nasza ojczyzna</b>”, „<b>Majowe święta</b>” - organizowane w ramach tygodnia tematycznego.</li> </ul>				
Promowanie społeczności lokalnej - szkolnej.	- organizowanie imprez szkolnych - tworzenie filmików, - sesje plakatowe, - publikacje na stronie internetowej szkoły	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy świetlicy, opiekunowie Kół zainteresowań, SU	- cały rok	-uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Obchodzenie w szkole uroczystości np.:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Ślubowanie Klas I</li> <li>○ Bal karnawałowy</li> <li>○ Święto Konstytucji 3 Maja,</li> <li>○ Święto Niepodległości,</li> <li>○ Dzień Patrona Szkoły,</li> <li>○ Dzień Edukacji Narodowej,</li> <li>○ Wigilia klasowa,</li> <li>○ Mikołajki,</li> <li>○ obchodzenie rocznicy śmierci papieża św. Jana Pawła II,</li> <li>○ Igrzyska Olimpijskie Czternastki,</li> <li>○ inne uroczystości upamiętniające ludzi będących wzorami do naśladowania.</li> </ul> </li> <li>• <b>Zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w konkursach lokalnych, wojewódzkich i krajowych z tematów związanych z poprawną polszczyzną, recytatorskich oraz historią naszego kraju.</b></li> <li>• <b>Rozwijanie wiedzy oraz kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur- <u>otoczenie szczególną opieką uczniów innej narodowości.</u></b></li> </ul>				

Poznanie historii lokalnej społeczności.	- wycieczki, projekty, prezentacje,	- wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	- uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Promowanie przez nauczycieli aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz społeczności lokalnej.</li> <li>• Angażowanie uczniów w pracę samorządu szkolnego i/lub inne formy aktywności działających na terenie szkoły.</li> <li>• Uczniowie odwiedzają miejsca związane z lokalnymi mitami oraz zapoznają się z miejscowymi legendami.</li> </ul>				
Angażowanie rodziców / opiekunów dzieci i młodzieży szkolnej w pracę na rzecz szkoły.  Uświadomienie dorosłym konieczności kształtowania prawidłowych postaw w młodych ludziach.	- kontakt z nauczycielami, wychowawcami klas, - spotkania z psychologiem / pedagogiem,	- wychowawcy , nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	- cały rok	- rodzice/ opiekunowie uczniów
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zachęcenie rodziców / opiekunów uczniów do czynnego udziału w życiu szkoły, uczestnictwie w inicjatywach podejmowanych przez społeczność szkolną- np. działalność charytatywną.</li> <li>• Szkoła zachęca dorosłych do udziału w organizowanych przez szkołę uroczystościach / akademiach szkolnych w tym o charakterze patriotycznym czy świątecznym.</li> </ul>				
Zwiększenie świadomości w temacie wychowania w wartości przez rodzinę. Uświadomienie ich kluczowego znaczenia w edukacji.	- warsztaty dla rodziców, - spotkania z wychowawcami, psychologiem, - materiały informacyjne, - polecane pozycje książkowe,	- pedagog, psycholog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	-rodzice/ opiekunowie uczniów
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Spotkanie dla rodziców z psychologiem <b>ROZWIJANIE KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH</b> – klasy 1-3.</li> <li>• Wychowawcy, pedagog oraz psycholog udzielają rodzicom/ opiekunom informacji na temat poradni specjalistycznych, które specjalizują się w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych, problemów wychowawczych i rodzinnych.</li> <li>• Uświadomienie rodzicom/ opiekunom dzieci jak ważną rolę odgrywa ich podejście oraz wyznawane przez nich wartości.</li> </ul>				
Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym.	- wyjścia do teatru/ muzeum itp., - godziny wychowawcze, - spotkania doradcą zawodowym, -rozmowy wychowawcze z pedagogiem, psychologiem	-, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny,	- cały rok	-uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nauczyciele i wychowawcy pracują nad <b>prawidłowym kształtowaniem postaw uczniów</b> – podejmują działania mające na celu uświadomienie uczniom czym są wartości, dlaczego istotne jest ich posiadania, jakie korzyści niosą dla nich samych.</li> <li>• Wyjście do teatru , kina itp.. <b>Organizowanie twórczych działań z pominięciem czynnika rywalizacji.</b></li> <li>• Włączanie młodzieży do podejmowanie działań na rzecz szkoły bądź klasy – organizacja wydarzeń, akcji charytatywnych, akcji świątecznych itp.</li> <li>• <b>Modelowanie postaw pomocnego zachowania i empatycznego odczuwania względem drugiego człowieka.</b></li> </ul>				

### Rozdział 3: Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole

#### Cele:

- **podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły,**
- **przekazywanie wartości, norm społecznych,**
- **edukowanie prawne uczniów,**
- **podnoszenie wiedzy na temat zjawiska cyberprzemocy ,**
- **rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych/ konstruktywnych działań w sytuacji ich pojawienia się,**
- **przypomnienie procedur postępowania w sytuacjach pojawienia się agresji, przemocy.**

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Przeprowadzenie badań diagnostycznych występowanie zjawiska agresji i przemocy wśród uczniów uczęszczających do szkoły.	- prowadzenie badań, ewaluacji	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	- w zależności od potrzeb	- cała społeczność szkolna
Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej.  Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.	<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przeprowadzenie badań wśród uczniów.</li> <li>• Sporządzenie analizy uzyskanych wyników z badania oraz zapoznanie z nimi całej społeczności szkolnej.</li> <li>• Rada Pedagogiczna przy współpracy z Radą Rodziców tworzy propozycję działań wychowawczo-profilaktycznych mających na celu wypracowanie odpowiednich działań prewencyjnych, wspierających poprawne relacje uczniowskie oraz rozwijających świadomość istnienia różnych form agresji i przemocy, konsekwencji płynących z zachowywania się w taki sposób, możliwości obrony oraz reagowania w odpowiedni sposób w przypadku bycia świadkiem przemocy bądź ofiarą takiego nieakceptowanego zachowania.</li> <li>• Stałe monitorowanie przestrzegania Statutu szkoły oraz analizowanie z przestrzeganiem, których reguł społeczność szkolna ma problem i co jest tego przyczyną?</li> </ul>			
Promowanie zachowania zgodnego ze społecznie akceptowanymi normami.  Nauczanie dorosłych w jaki sposób rozpoznać ukrytą i jawną formę agresji, przemocy.	- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych, - prowadzenie rozmów, pogadarek o tematyce zachowań zagrażających, przemocowych, agresywnych oraz wynikających z nich konsekwencji,	- wychowawcy i nauczyciele , wychowawcy świetlicy, pedagog, psycholog	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów,
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Działania edukacyjne dla rodziców zwiększające ich kompetencje wychowawcze: <ul style="list-style-type: none"> <li>-rozmowy z psychologiem/ pedagogiem poruszające temat agresji i przemocy wśród dzieci</li> <li>-spotkanie z przedstawicielami służb mundurowych np. policji – zapoznanie z możliwymi konsekwencjami prawnymi dla sprawców zachowań agresywnych i przemocowych oraz zaznajomienie z prawnymi metodami reagowania w sytuacji, gdy takie zjawisko wystąpi.</li> </ul> </li> <li>• Rozmowy uświadamiające rodziców opiekunów dzieci na temat istotności, jaką odgrywa ich podejście do zjawiska przemocy i agresji.</li> <li>• Działania, mające na celu włączenie rodziców w podejmowanie decyzji na rzecz szkoły, zwłaszcza działań wpływających na zwiększenie bezpieczeństwa na terenie placówki np. zachęcanie rodziców/ opiekunów dzieci do wykazywania większej inicjatywy, zaangażowania w sprawy szkoły i jej uczniów.</li> </ul>				

Zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych i faktycznych do współpracy przy promowaniu poprawnego stylu zachowania – przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocowym.	- wspieranie pracy wychowawcy, nauczyciela przez rodziców/ opiekunów.	-wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny,	- cały rok	- rodzice / opiekunowie prawni
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Opiekunowie uczniów wspierają pracę wychowawców klas podczas wyjazdów i wyjść klasowych/ szkolnych np. zielona szkoła, kino, teatr.</li> <li>Organizacja wycieczek dla uczniów do pobliskich atrakcji turystycznych we współpracy z rodzicami / opiekunami uczniów.</li> </ul>				
Uczenie uczniów prawidłowych form zachowania w sytuacjach trudnych.	- zajęcia wychowawcze, rozmowy, -spotkania z przedstawicielami policji, psychologiem, pedagogiem	- wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny	- cały rok	- uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>Wdrażanie działań na rzecz ograniczenia agresji i przemocy:</b> propagowanie bezpiecznych zabaw, spędzania czasu wolnego; prowadzenie kół zainteresowań; udział uczniów w akcjach charytatywnych, konkursach, rajdach imprezach szkolnych i pozaszkolnych.</li> <li>Udział w kampanii społecznej „<b>BĄDŹ KUMPLEM – NIE DOKUCZAJ</b>” – zajęcia warsztatowe dla klas 1-3.</li> <li>Zajęcia profilaktyczno- wychowawcze z psychologiem <b>JAK UCHRONIĆ SIĘ PRZED AGRESJĄ I PRZEMOCĄ RÓWIEŚNICZĄ?</b>- dla 5.</li> <li>„<b>Nie czyń drugiemu, co Tobie nie miłe</b>” – czyli w jaki sposób mamy się zachowywać względem siebie, aby w szkole i świetlicy było nam milej – zajęcia dla wychowanków świetlicy.</li> <li><u>Ukierunkowanie pracy wychowawczej i profilaktycznej na przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej (przede wszystkim psychicznej) – zajęcia wychowawcze, rozmowy profilaktyczne, monitorowanie zachowania uczniów itp.</u></li> <li><u>Uczenie strategii rozwiązywania konfliktów bez przemocy i agresji, , na konkretnych przykładach podawanie uczniom informacji do kogo mogą się zgłaszać po pomoc w szkole?</u></li> <li>„<b>Zajęcia pełne rozmowy</b>” dla klas 4-8 – poruszane tematy: „Życie zza ekranu”, „Každy jest inny, a jednak tacy sami ( tolerancja)”, „Akceptuję, nie wykluczam”, „Widzę człowieka”, „Działanie przez współpracowanie”.</li> <li>„<b>Problematyczne sytuacje w szkole i w życiu</b>”- zajęcia ze Spajkim dla klas 1-3.</li> </ul>				
Przeciwdziałanie zjawisku agresji i przemocy rówieśniczej w szkole.	- rozmowa z uczniami, tworzenie przyjaznej, otwartej i komfortowej atmosfery,	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, wszyscy pracownicy szkoły	- cały rok	- uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Stosowanie w szkole polityki tzn. otwartych drzwi, udzielanie wsparcia – nauczyciele tworzą odpowiednią, komfortową atmosferę, aby uczniowie byli świadomi, że mogą zwrócić do pracowników szkoły z każdym swoim problemem.</li> <li><b>Reagowanie na wszelkie przejawy zachowań agresywnych wśród uczniów zgodnie z przyjętymi procedurami. Rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych oraz problemów związanych z funkcjonowaniem ucznia w szkole podejmować we współpracy z rodzicami dziecka.</b></li> <li><b>Warsztaty z psychologiem PPP nt. Profilaktyka przemocy. Cyberprzemoc. Bullying. Hejt. –klasy 7.</b></li> <li><b>Zajęcia profilaktyczno-wychowawcze z psychologiem nt. Jak uchronić się przed agresją i przemocą rówieśniczą?” klasy 5.</b> W/w tematyka poruszana będzie na zajęciach wychowawczych w klasach 1-8.</li> <li><u>Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne „<b>Bullying- jak zapobiegać, co robić, gdy jest się ofiarą bullingiu?</b> Tematyka dotyczy m. in.: wypowiedziania obelg w stosunku do jakiejś osoby, jak i wykluczenia kogoś z towarzystwa czy pisanie obraźliwych komentarzy na czyjś temat w Internecie, zbieranie różnych przedmiotów i potem celowo ich ukrywanie przed właścicielem) – klasy 1-8.</u></li> </ul>				
Zaznajomienie uczniów z terminem agresji i przemocy zarówno w szkole jak i w rodzinie oraz promowanie poprawnego wzorca zachowania.	- zajęcia wychowawcze, rozmowy indywidualne, materiały edukacyjno-profilaktyczne – ulotki, plakaty	- wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	- cały rok	- uczniowie



	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podczas godziny wychowawczej uczniowie zapoznają się bądź przypominają sobie zasady dotyczące bezpieczeństwa oraz akceptowanego i promowanego przez szkołę zachowania.</li> <li>• Zajęcia wychowawcze – <b>Stop agresji fizycznej i psychicznej</b> – klasy 4.</li> <li>• <b>Wdrażanie treningu kontroli złości w ramach zajęć specjalistycznych dla uczniów.</b> Jak radzić sobie z przeżywanymi emocjami?– indywidualne rozmowy z uczniami, tematyczne zajęcia wychowawcze.</li> </ul>			
Przygotowanie nauczycieli na ewentualne sytuacje o charakterze agresywnym na terenie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- konsultacje,</li> <li>- porady,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dyrektor, pedagog , psycholog, lider WDN</li> </ul>	- cały rok	- nauczyciele i wychowawcy
<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Poszerzanie wiedzy w zakresie zagadnień przemocy, działanie zgodnie z procedurami w przypadku pojawienia się sytuacji kryzysowych, w tym związanych z pojawieniem się zachowania o charakterze agresywnym na terenie szkoły.</li> <li>• Jasne wyznaczanie granic uczniom i konsekwentne ich dotrzymanie.</li> </ul>				

#### Rozdział 4: Współpraca z rodzicami

##### Cele:

- budowanie prawidłowych i trwałych relacji interpersonalnych na linii rodzic/ opiekun prawny dziecka a nauczyciele szkolni,
- wdrożenie rodziców w organizowanie procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- dążenie do ujednoczenia tychże oddziaływań w środowisku szkolnym oraz rodzinnym,
- wzmacnianie relacji pomiędzy opiekunami uczniów i ich nauczycielami w placówce szkolnej.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami .	konsultacje z psychologiem/ pedagogiem , szkolenia	- dyrektor ,pedagog, psycholog, pedagog specjalny, lider WDN	- cały rok	-nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły, pedagog
	<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Konsultacje z psychologiem/ pedagogiem, pedagogiem specjalnym w celu zapoznania nauczycieli z metodami, które pozwolą nawiązać odpowiednie relacje z rodzicami/ opiekunami uczniów, zachęcić ich do współpracy i tym samym zbudować swój pozytywny, profesjonalny wizerunek.</li> <li>• Udział w różnych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami.</li> </ul>			
Wdrożenie wspólnego, partnerskiego podejścia i zarządzania placówką szkoły.	- współorganizowanie wydarzeń przy współpracy rodziców/ opiekunów uczniów i nauczycieli,	- dyrektor, rada rodziców, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	- cały rok	- rodzice/ opiekunowie uczniów
	<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pracownicy szkoły współorganizują wraz z opiekunami uczniów niektóre projekty np. imprezy szkolne, wyjęcia do kina/ teatru/ muzeum, Olimpiadę Czternastki, Dzień Dziecka, Dzień Patrona Szkoły.</li> <li>• Wspólne spotkania rodziców i nauczycieli z udziałem uczniów – wspólne organizowanie wydarzeń .</li> </ul>			
Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych.  Prowadzenie diagnozy środowiskowej, udzielenie wsparcia rodzinom potrzebującym.	- informowanie osób potrzebujących o instytucjach/ organizacjach świadczących pomoc,	- wychowawcy, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, wychowawcy świetlicy	- cały rok	- rodzice/ opiekunowie dzieci, uczniowie
	<b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pedagog/psycholog/ pedagog specjalny kierują możliwe formy wsparcia dla rodzin potrzebujących.</li> <li>• Pedagog , wychowawca udzielają informacji o możliwych formach wsparcia w sytuacjach problemowych np.: problemy wychowawcze, problemy komunikacyjne w rodzinie, przemoc w rodzinie, sytuacje nałogowe, ubóstwo, długotrwałe sytuacje chorobowe, bezrobocie, choroby.</li> <li>• Pedagog/psycholog/pedagog specjalny wspomaga wychowawcę klasy w rozpoznawaniu potrzeb ucznia i jego środowiska rodzinnego przeprowadzaniu– wspólne prowadzenie indywidualnych i bezpośrednich spotkań z rodzicami.</li> <li>• Spotkanie dla rodziców uczniów klas 3 z psychologiem nt. <b>JAK POMÓC DZIECKU Z TRUDNOŚCIAMI WYNIKAJĄCYMI Z PRZEJŚCIA NA KOLEJNY ETAP EDUKACYJNY.</b></li> <li>• Pakiet informacji dla rodziców uczniów klas 1 przygotowany przez psychologa nt. <b>MOJE DZIECKO IDZIE DO SZKOŁY.</b></li> <li>• Rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców w komunikacji rodzic – dziecko ze zwróceniem szczególnej uwagi na to w jaki sposób formułować swoje oczekiwania, aby były one czytelne dla dziecka i jednocześnie możliwe do zrealizowania oraz że powinny one być konsekwentnie wymagane przez rodziców klasy 1-8 – w bieżącej pracy wychowawczej, spotkanie z rodzicami nt w/w tematyki).</li> <li>• Spotkanie dla rodziców z psychologiem <b>ROZWIJANIE KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH</b> – klasy 1-3.</li> <li>• Tematyka poruszana będzie na spotkaniach dla rodziców, materiały zamieszczone na stronie internetowej szkoły.</li> <li>• <b>Gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych?</b> – rozmowy z rodzicami, ekspozycja wykazu instytucji wspierających dziecko i rodzinę (Telefon Zaufania, Niebieska Linia itp.)</li> </ul>			

**Rozdział 5: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży**

**Cele:**

- rozwijanie kompetencji czytelniczych,
- upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
- promowanie czytelnictwa,
- krzewienie rodzinnej kultury czytelniczej,
- angażowanie rodziców / prawnych opiekunów uczniów w życie szkoły oraz działania organizowane przez placówkę.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Zaangażowanie rodziców / opiekunów uczniów do współpracy przy promowaniu czytelnictwa wśród uczniów placówki.	- organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo, - udział w kampaniach,	nauczyciel bibliotekarz, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów
Praca nad zmianą postrzegania zjawiska czytelnictwa. Poszukiwanie sponsorów na zakup nowych książek.	<b>Szczegółowe przykłady realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zachęcenie rodziców / opiekunów uczniów do sponsoringu lub pomocy przy pozyskiwaniu sponsorów na zakup nowych pozycji książkowych niezbędnych szkole lub takich, które zostały wybrane przez uczniów placówki.</li> <li>• Promowanie wspólnego czytania (na głos) z dzieckiem.</li> <li>• Zachęcanie rodziców do udziału w kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”.</li> </ul>			
Kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy u uczniów. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie frekwencji w bibliotece.	- konkursy, wydarzenia, promujące czytelnictwo, - zajęcia w bibliotekach,	- nauczyciel bibliotekarz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	- cały rok	-uczniowie
	<b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Konkursy czytelnicze, plastyczne, rozmowy o książkach.</li> <li>• <b>Szkolny konkurs biblioteczny „Na najlepszego czytelnika klas 1-3 ”.</b></li> <li>• <b>Szkolny konkurs biblioteczny „ Mistrz szybkiego/głośnego czytania klas 1-3”.</b></li> <li>• <b>Szkolny konkurs biblioteczny „Najwięcej czytająca klasa”.</b></li> <li>• Świąteczna akcja biblioteczna – „I Ty możesz zostać Św. Mikołajem” – kontynuacja innowacji pedagogicznej.</li> <li>• „Czytanie na dywanie”- cotygodniowe zajęcia promujące czytelnictwo – wspólne czytanie, opowiadanie i interpretacja utworów literackich.</li> <li>• „W świecie książek”- zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego.</li> <li>• „Zabawy z językiem niemieckim” zajęcia w ramach zajęć świetlicowych.</li> <li>• Zadawanie prac domowych w formach projektowych, które wymagają skorzystania z zasobów bibliotecznych.</li> <li>• Udział w akcjach organizowanych w bibliotekach publicznych.</li> <li>• Interaktywne rozwiązywanie krzyżówek, quizów.</li> <li>• Zachęcanie uczniów do pisania własnych opowiadań, wierszy.</li> </ul>			
Rozwijanie kompetencji czytelniczych.	- ćwiczenia usprawniające umiejętność czytania oraz rozumienia czytanego tekstu,	- nauczyciel polonista, wychowawcy, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele i specjaliści	- cały rok	- uczniowie

**Szczegółowe sposoby realizacji:**

- Wychowawca / polonista sprawdza u swoich uczniów zdolności do szybkiego czytania, czytania ze zrozumieniem, słuchania ze zrozumieniem.
- Ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem.
- Ćwiczenie umiejętności słuchania ze zrozumieniem – należy uświadomić uczniom różnicę między słyszeniem a słuchaniem.
- Ćwiczenie umiejętności szybkiego czytania.
- Rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów podczas zajęć specjalistycznych.

## Rozdział 6: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy

### Cele:

- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- wspieranie ucznia w przewyżnianiu pojawiających się trudności w nauce,
- budowanie wiary we własne siły i umiejętności,
- kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- motywowanie do nauki.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>Diagnoza zjawiska –ilość osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika.</p> <p>Zapoznanie uczniów i rodziców z wymogami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego.</p> <p>Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce i uczniów zdolnych.</p>	<p>- diagnoza zjawiska, - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów, - spotkania z rodzicami / opiekunami i stała współpraca, - spotkania ze specjalistami, - organizowanie zajęć dodatkowych</p> <p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Poznanie osiągnięć edukacyjnych uczniów klas pierwszych, zaznajomienie się ze specyfiką trudności uczniów słabszych oraz stopniowe odkrywanie ich predyspozycji.</li> <li>• Diagnozowanie rodzaju występujących zaburzeń, sytuacji rodzinnej uczniów przejawiających problemy w nauce.</li> <li>• Monitorowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów.</li> <li>• Uczniowie i rodzice / opiekunowie uczniów zapoznani zostają przez każdego nauczyciela przedmiotu z wymogami, które stawiane są przed uczniami.</li> <li>• Logopedyczne badania przesiewowe – klasy 1 – współpraca z PPP.</li> <li>• Logopedyczne badania kontrolne – klasy 2 i 3.</li> <li>• Zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wychowawcze, logopedyczne, rewalidacyjne, edukacyjno-terapeutyczne, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się.</li> <li>• <b>Wzmacnianie motywacji uczniów do nauki i docenianie ich wysiłku</b> – stosowanie filozofii nauczania polegającej na: nauczaniu przez cel, nieodbierania uczniowi prawa do błędu, ocenianiu postępów uczniów polegającym na ocenianiu procesu a nie tylko efektu końcowego, monitorowaniu postępów, budowaniu relacji z uczniami, przekazywaniu uczniom odpowiedzialności za uczenie się.</li> <li>• „<b>Jak uczyć się skutecznie?</b>” - zajęcia, wskazówki indywidualne, materiały pomocnicze itp. – klasy 1-3, klasy 4-8.</li> <li>• Działania w zakresie „<b>Jak się uczyć, żeby się nauczyć?</b>”- <u>uświadomienie uczniom, że można korzystać z różnych sposobów uczenia się. Wyjaśnienie, że mamy określone preferencje co do sposobów nabywania wiedzy, pokazanie uczniom różnorodnych metod uczenia się z podziałem na style uczenia się.</u></li> <li>• <u><b>Diagnoza stylu uczenia się – klasy 4.</b></u></li> <li>• Program Terapii Pedagogicznej „Słyszę, piszę, czytam i rozumiem”- klasy 1-3 realizator p. J. Cierzan –Urbaniak.</li> <li>• Działania wspierające uczniów niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej, uczniów z problemami w nauce i zachowaniu, z problemami zdrowotnymi, emocjonalnymi, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz uczniów objętych działaniami wojennymi na Ukrainie, uczniów nowoprzyjętych, innych narodowości, uczniów szczególnie uzdolnionych – integracja uczniów, wsparcie psychologiczne, pomoc w wyrównywaniu braków edukacyjnych, dostosowanie metod i form pracy do możliwości uczniów, rozmowy wspierające,</li> </ul>	<p>-wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, logopeda, pedagog, psycholog, pedagog specjalny</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-rodzice, uczniowie</p>

	<p>kierowanie po określony rodzaj pomocy, monitorowanie sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Działania <b>wspierające rozwój uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</b>, ich rodziców i nauczycieli w klimacie życzliwości i zaangażowania w pracę z dzieckiem. Prowadzenie działań w ramach pracy zespołów do specjalnych potrzeb uczniów niepełnosprawnych (IPET).</li> <li>• „Strefa ciszy i relaksu” – dla uczniów klas 4-8- <b>wybrane przerwy śródlekcyjne</b>.</li> <li>• <b>Wsparcie psychologiczne z ramienia PPP</b> – warsztaty i spotkania psychologiem dla uczniów i rodziców – organizowane wg potrzeb.</li> <li>• Udział w Ogólnopolskim projekcie „<b>Szkoła Odkrywców Talentów</b>”.</li> <li>• Zajęcia rozwijające i konkursy dla dzieci zdolnych.</li> </ul>			
Wzbogacanie wiedzy przez nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów.	-konsultacje ze specjalistami np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i itp. - współpraca z ODN	- wychowawcy, nauczyciele, lider WDN, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	- cały rok	-nauczyciele i wychowawcy
Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przeprowadzanie analizy metod i form w celu dopasowania odpowiednich technik nauczania względem ucznia.</li> <li>• Udział w warsztatach i szkoleniach tematycznych.</li> <li>• <u>Doskonalenie nauczycieli uczących obcokrajowców – przygotowanie wytycznych i rekomendacji do pracy indywidualnej z uczniem obcokrajowcem</u> oraz <u>konsultacje dla nauczycieli</u> – rozwiązywanie bieżących problemów – p. I. Kuhen (zajęcia dodatkowe dla obcokrajowców)</li> <li>• Utrzymywanie stałego kontaktu z opiekunami uczniów oraz prowadzenie systematycznej obserwacji pod kątem zaspokajania podstawowych potrzeb w rodzinie oraz pojawiających się wydarzeń w życiu młodego człowieka (np. rozstania rodziców, nerwowa atmosfera domowa, przemoc domowa, choroba, śmierć w rodzinie, itp.).</li> <li>• Utrzymywanie stałego kontaktu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, która udziela nauczycielom wsparcia przy dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów i toku nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia.</li> </ul>			
Rozwijanie wiedzy nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów.	- spotkania ze specjalistami,	- wychowawcy, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	- cały rok	-nauczyciele i wychowawcy
	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Porady i konsultacje z pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.</li> <li>• Udział w różnych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli, samodoskonalenie.</li> </ul>			
Poszerzanie wiedzy rodziców / opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów	- spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, psychologiem	- wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów
Uświadamianie rodziców o konieczności samodzielnej pracy dziecka.	z poradni, terapeutą pedagogicznym, logopedą, - spotkania z wychowawcą i nauczycielami, - materiały, informacyjne,			
Stała współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Organizowanie spotkań dla rodziców ze specjalistami – indywidualne porady i konsultacje.</li> <li>• <b>Wypracowanie dobrego dialogu z rodzicami / opiekunami</b> uczniów oraz utrzymanie z nimi stałej współpracy na rzecz szkoły i jej uczniów.</li> <li>• <b>Prowadzenie konsultacji i poradnictwa celem uświadomienia rodzicom / opiekunom uczniów istotności ich roli w procesie wspierania dziecka w nauce i udzielania mu pomocy w sytuacjach jego niepowodzeń szkolnych.</b></li> <li>• Wspieranie rodziców w podejmowaniu decyzji o przeprowadzenia badania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – nauczyciele uświadamiają rodzicom, na jaką pomoc mogą liczyć oraz jakie działania zostaną im zaoferowane przez placówkę PPP tj. opinia wydana przez PPP lub inną poradnię specjalistyczną, która oceni możliwości intelektualne i zdrowotne ucznia i ułatwi wybór narzędzi, które będą wspierać edukację.</li> <li>• Wychowawca / psycholog / pedagog wskazuje rodzicom korzyści dla dziecka płynące z posiadania opinii, orzeczenia PPP lub innej poradni</li> </ul>			

	specjalistycznej i przedłożenia tych dokumentów w szkole.			
Kształtowanie umiejętności organizacji czasu. Poznawanie mnemotechnik. Budowa systematyczności.	- warsztaty, ćwiczenia, - dyskusje, - materiały ćwiczeniowe, - spotkania ze specjalistami,	- wychowawca, nauczyciele, specjaliści – psycholog, pedagog, pedagog specjalny	- cały rok	- uczniowie
	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uczniowie poznają jak wykorzystywać swoje zmysły i w ten sposób usprawnić działanie swojej pamięci.</li> <li>• Zajęcia warsztatowe z psychologiem „Stres i techniki uczenia się” dla uczniów klas 8.</li> <li>• Różnicowanie sposobów zadań domowych oraz stosowanie różnych form sprawdzania stopnia opanowania wiadomości, dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczniów.</li> <li>• Działania wychowawcze w zakresie tematyki organizacji czasu – planowanie, rozwijanie umiejętności organizacji czasu, w tym wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</li> </ul>			

## Rozdział 7: Zdrowy tryb życia

### Cele:

- pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi,
- promowanie regularnego uprawiania sportu,
- uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych,
- uświadamianie problemu depresji.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia.</p> <p>Uświadamianie uczniom jak ważne jest zdrowe odżywianie się.</p> <p>Świadomość znaczenia ruchu fizycznego w życiu każdego człowieka.</p> <p>Zwiększenie aktywności fizycznej i wyrobienie nowych nawyków.</p>	<p>- zajęcia aktywizujące,</p> <p>- konkursy, zawody sportowe,</p> <p>- warsztaty, rajdy,</p> <p>- zajęcia plastyczne,</p> <p>- zajęcia sportowe,</p> <p>- dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych,</p> <p>- udział w projektach i programach profilaktycznych</p>	<p>- pielęgniarka, wychowawcy, nauczyciele , pedagog, psycholog, nauczyciel WDŻ, nauczyciele wychowania fizycznego</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Udział w „Programie dla szkół”, dzięki któremu uczniowie będą otrzymywali owoce i warzywa oraz produkty mleczne.</li> <li>• Realizacja programu <b>TRZYMAJ FORMĘ</b> dla klas 5-8, edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród uczniów. ( Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna). Jak dbać o zdrowie psychiczne? – materiały edukacyjne, rozmowy profilaktyczne z uczniami.</li> </ul> <p><b>Działania profilaktyczne – zaburzenia odżywiania (nadwaga, niedowaga, niedobór wzrostu)-pomiary wagi i wzrostu, obliczenia BMI, konsultacje</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Higiena snu i wypoczynku. Higiena wzroku. Higiena narządu ruchu–działania profilaktyczne: zajęcia i rozmowy tematyczne, ćwiczenia śródlekcyjne, aktywizowanie uczniów, dbanie o prawidłową postawę ciała uczniów podczas prowadzonych zajęć oraz materiały edukacyjno-profilaktyczne dla uczniów i rodziców – klasy 1-8.dla rodziców.</u></li> <li>• <b>w ramach zajęć WDŻ:</b></li> </ul> <p><i>ANOREKSJA I BULIMIA – co to znaczy nadwaga i niedowaga?</i> - pogadanka dla uczniów klas 6.</p> <p><i>ZASADY ZDROWEGO ODŻYWIANIA</i> pogadanka dla uczniów klas 6.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „<b>Jedz zdrowo, żyj na sportowo</b>”- zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego.</li> <li>• „<b>Żyj zdrowo na sportowo</b>”- szkolne zawody sportowe dla wychowanków świetlicy.</li> <li>• <b>Propagowanie zdrowego trybu życia</b>- pogadanki, wycieczki, wyjazdy na basen, zajęcia gimnastyki korekcyjnej i inne formy ( gazetki informacyjne, plakaty itp. ).</li> <li>• <b>Profilaktyka nadciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży:</b> kontrolne pomiary ciśnienia tętniczego uczniów oddziału przedszkolnego oraz uczniów klas 1, 3, 5, i 7.</li> <li>• Realizacja ogólnopolskiego programu edukacyjnego o tematyce ekologicznej „<b>Kubusiowi Przyjaciele Natury</b>” – klasy 2-3. Celem programu jest zachęcanie najmłodszych do dbania o środowisko naturalne, uczenie szacunku dla przyrody, ale także kształcenie dobrych nawyków w zakresie odżywiania oraz aktywnego spędzania czasu i ruchu.</li> <li>• <b>PORADNIA ZDROWIA UCZNIÓW</b>- sesje plakatowe, ulotki, gazetki ścienne nt. propagowania zdrowego trybu życia – <u>zdrowe odżywianie, higiena wzroku, słuchu, prawidłowa postawa ciała, higiena osobista, aktywność fizyczna, higiena zdrowia psychicznego</u> itp.).</li> <li>• <b>Działalność Szkolnego Koła PCK</b> – dla uczniów klas 4-8.</li> <li>• <b>Obchody Światowego Dnia Mycia Rąk</b> ( 15 października).<b>Pogadanki</b> - szerzenie wiedzy, w zakresie znaczenia higieny rąk w profilaktyce zakażeń. Święto ustanowione przez ONZ, jako akcja edukacyjna – klasy 1-3, 4-8.</li> </ul>				



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>udział w akcjach prozdrowotnych :</b>  <i>Krajowy program ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce ( Świątowy Dzień bez tytoniu – 31 maja, Świątowy Dzień rzucania palenia – 19 listopada); Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobieganie Zakażeniom HIV ( Świątowy Dzień AIDS -1 grudnia); Kwiecień- Miesiąc Zdrowia – Świątowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia.</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizacja projektu edukacyjnego – „Mały klaszcz – duży problem” – PSSE w Kaliszu.</li> <li>• „Igrzyska Olimpijskie w Czternastce”- coroczny konkurs sportowy dla klas 1-8.</li> <li>• Nauczyciele i wychowawcy zachęcają uczniów do czynnego brania udziału w obowiązkowych i fakultatywnych zajęciach sportowych.</li> <li>• „Taniec i jego wpływ na zdrowie” - zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego.</li> </ul> </li> </ul>			
<p>Uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych.</p> <p>Uświadomienie zjawiska depresji.</p> <p>Rozbudzanie świadomości uczniów na temat wpływu reklamy na ich wybory żywieniowe.</p>	<p>- materiały informacyjne, - pogadanki, - ćwiczenia aktywizujące, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych, - programy profilaktyczne</p>	<p>- wychowawcy, wychowawcy świetlicy, pielęgniarka, nauczyciele, specjaliści,</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
<p>Tworzenie świadomości znaczenia dla zdrowia człowieka higieny w tym higieny jamy ustnej.</p>	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Włączenie się w obchody <b>OGÓLNOPOLSKIEGO DNIA WALKI Z DEPRESJĄ</b>- zajęcia, które przybliżą uczniom zjawisko depresji, sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach;- klasy 6-8.</li> <li>• <b>Popularyzowanie wśród uczniów wiedzy z zakresu zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań- kształtowanie konstruktywnych przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne , rozwijanie umiejętności uczniów dotyczących radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu – zajęcia wychowawcze, rozmowy, materiały profilaktyczne, udział w projektach społecznych.</b></li> <li>• <b>Jak dbać o zdrowie psychiczne ? spotkanie z psychologiem klasy 4-8.</b></li> <li>• <b>Działania profilaktyczne dotyczące zaburzeń nastroju i zachowań autodestrukcyjnych w warunkach izolacji społecznej. Wspieranie kondycji psychicznej uczniów.</b> Proponowana tematyka: zadbaj o relacje, zadbaj o zdrowy sen, zadbaj o zdrowy ruch, sprawiaj sobie i innym drobne przyjemności, rozwiązuj problemy, bądź w dobrej relacji ze sobą, stosuj metodę małych kroków, rozwiązuj konflikty a nie odsuwaj czy unikaj ich rozwiązania. <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Realizacja programu MIĘDZY NAMI KOBIETKAMI</b> dla uczennic klas 6.</li> <li>• Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą – pogadanka dla klas 4-8 nt. <b>HIGIENY WIEKU DOJRZEWANIA</b>.- w ramach zajęć WDJ.</li> <li>• Rozmowy z uczniami na temat wpływu reklamy na wybory żywieniowe.</li> <li>• Ekspozycja: zbiór adresów i telefonów, pod którymi młodzi ludzie mogą uzyskać różnego rodzaju wsparcie i pomoc w sytuacjach trudnych takich jak: przemoc pomiędzy rówieśnikami, przemoc w domu, cyberprzemoc, narkomania, alkoholizm, hazard itp.</li> </ul> </li> <li>• Uświadomienie zagrożeń wynikających z posiadania wad postawy.</li> <li>• Zapobieganie próchnicy i higiena jamy ustnej – praktyczna nauka prawidłowego szczotkowania zębów oraz fluoryzacja prowadzona przez pielęgniarkę – klasy 1-6.</li> <li>• Udział w programie – „Dziel się Uśmiechem” – PCK, kl. 1-3.</li> <li>• <u>Udział w akcji informacyjno-edukacyjnej „Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych” – klasy 1-8. Celem akcji jest edukacja zdrowotna – uświadomienie konieczności dbania o własne zdrowie oraz kształtowanie umiejętności niezbędnych do jego ochrony.</u></li> <li>• <u>Realizacja <b>Ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka</b> celem programu jest ograniczenie zachorowalności na nowotwory przez redukcję ryzyka zakresie profilaktyki pierwotnej nowotworów: klasy 7-8.</u></li> </ul>			

<p>Pedagogizacja rodziców/ opiekunów, zapoznanie ze specyfiką tematyki, w jaki sposób należy promować zdrowy styl życia oraz jak reagować w sytuacjach jego zagrożenia.</p>	<p>- filmy, materiały edukacyjne, - pogadanki, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych,</p>	<p>-wychowawcy, wychowawcy świetlicy, pedagog, nauczyciele, psycholog, pielęgniarka</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- rodzice i opiekunowie uczniów</p>
<p>Profilaktyka zdrowego trybu życia.</p>	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uświadomienie rodzicom konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych dotyczących prawidłowej postawy ciała dziecka.</li> <li>• Wychowawca wraz z nauczycielem wychowania fizycznego zwracają uwagę rodzicom na nieobecności bądź małą aktywność podczas zajęć wychowania fizycznego.</li> <li>• Ulotki, gazetki ściennie nt. propagowania zdrowego trybu życia.</li> <li>• Uwrażliwienie rodziców na temat możliwości przeżywania depresji czy chorób cywilizacyjnych przez młodego człowieka.</li> </ul>			

**Rozdział 8: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych**

**Cele:**

- poprawianie stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią,
- profilaktyka zachowań ryzykownych,
- intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych,
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań,
- tworzenie tradycji i więzi ze szkołą,
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią. Badanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.	- badania, interpretacja uzyskanych wyników oraz dobrane odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych, - spotkania informacyjne, Szczegółowe sposoby realizacji:	- wychowawcy, wychowawcy świetlicy, pedagog, psycholog	- cały rok	- cała społeczność szkolna
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Badanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów.</li> <li>• „Bezpieczna droga do szkoły” – spotkanie z przedstawicielem KMP (policjantem dzielnicowym sierż. Pauliną Adamiak) dotyczące zachowania zasad bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły (dla uczniów oddziału przedszkolnego oraz klas 1-3).</li> <li>• Spotkanie profilaktyczne z przedstawicielem Straży Miejskiej w Kaliszu nt. „Sam w domu”, „Obcy”, „Mały opiekun psa” – przekazanie podstawowych zasad bezpieczeństwa oraz uświadomienie zagrożeń, klasy 1-3.</li> <li>• Pogadanka nt. <b>Ogólne Zasady bezpieczeństwa</b> (również podczas korzystania z kompleksu boisk szkolnych, osiedlowego Orlika, osiedlowych placów zabaw po zajęciach lekcyjnych przez uczniów oraz w szczególności bezpieczne przechodzenie przez jezdnię oraz parking przy szkole) oddział przedszkolny, klasy 1-8).</li> <li>• „Bezpieczna droga do szkoły” – gry i zabawy dla wychowanków świetlicy związane z ruchem drogowym.</li> <li>• Pogadanka dla Rodziców na temat <b>odpowiedzialności za dziecko</b> spędzające czas wolny w miejscach publicznych (np. kompleksu boisk szkolnych, osiedlowego Orlika, osiedlowych placów zabaw).</li> <li>• Stała współpraca z policjantem dzielnicowym – podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w szkole i środowisku lokalnym – <b>popularyzowanie bezpiecznych zachowań wśród uczniów, uświadamianie zagrożeń</b>- spotkania dla uczniów i rodziców, rozmowy profilaktyczne, wywiady środowiskowe.</li> <li>• <b>Udział w programie edukacyjnym o charakterze społecznym „Akademia bezpiecznego Puchatka”</b> obejmującym tematykę związaną z bezpieczeństwem dzieci w czterech strefach: na drodze, w domu, w szkole oraz w Internecie - klasy 1.</li> <li>• <b>Umieszczenie zasad bezpieczeństwa dla uczniów w formie gazetki ściennej na korytarzach szkolnych, w pomieszczeniach klasowych.</b>_m. in. - Bezpieczne ferie, Bądź bezpieczny na drodze, Bezpieczeństwo w Sieci, Bezpieczne wakacje.</li> <li>• „<b>BEZPIECZNE FERIE</b>” – pogadanki profilaktyczne dla klas 1-8 oraz konkurs plastyczny dla klas 1-3. „<b>Wakacyjne plany</b>” oraz „<b>Jedziemy na wakacje</b>” - zajęcia dla wychowanków świetlicy organizowane w ramach tygodnia tematycznego, pogadanki, projekcja filmów edukacyjnych</li> <li>• <b>BEZPIECZNE WYJAZDY I WYJŚCIA KLASOWE</b> - zajęcia wychowawcze dla klas 4; pogadanka – klasy 5-8 – przed planowanym wyjściem lub wycieczką.</li> <li>• <b>PŁYTKA WYOBRAŹNIA TO KALECTWO</b> – projekcja materiału multimedialnego, pogadanki nt. niebezpiecznych skoków do wody – klasy 5.</li> <li>• Realizacja Programu <b>BEZPIECZNA WODA</b>– zajęcia profilaktyczno-wychowawcze w oparciu o prezentację multimedialną klasy 1-3.</li> <li>• Udział w ogólnopolskiej akcji społecznej „<b>BEZPIECZNE WAKACJE</b>” promującej bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – zajęcia profilaktyczno-wychowawcze w oparciu o materiały zamieszczone na <a href="http://www.bezpiecznewakacje.pl">www.bezpiecznewakacje.pl</a> dla uczniów klas 1-8, prezentacja wizualna dla uczniów i rodziców – gazetki ścienne.</li> <li>• Zapoznanie/przypomnienie uczniom, zasad i reguł bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły.</li> <li>• <b>Wzmóżona opieka i nadzór w miejscach szczególnie zagrożonych:</b> <u>korytarze szkolne szatnie, szatnie wychowania fizycznego, toalety oraz miejsca nieobjęte monitoringiem</u> - podczas przerw śródlekcyjnych.</li> </ul>			

	<ul style="list-style-type: none"> <li>Należy <b>każdrazowo wyciągać konsekwencje wobec uczniów</b> w przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa oraz reagować w sposób zgodny z procedurami postępowania.</li> <li><b>Objęcie szczególnym nadzorem toalet uczniowskich</b> pod kątem występowania ataków wandalizmu, niszczenia mienia, nadużyć dotyczących używania telefonów komórkowych oraz palenia papierosów, e- papierosów i zażywania narkotyków. <b>Diagnozowanie zagrożeń zgłaszanych przez uczniów.</b></li> <li><b>Wzmacnianie działań w zakresie bezpieczeństwa uczniów.</b> Bezwzględnie wyciągać konsekwencje wobec uczniów, którzy nie przestrzegają zasad zachowania bezpieczeństwa podczas przerw śródlekcyjnych;</li> <li>Wprowadzenie nowych działań wychowawczo-profilaktycznych opracowanych na podstawie otrzymanych wyników diagnozy dotyczącej poziomu bezpieczeństwa w szkole.</li> </ul>			
Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prowadzenie prac remontowych,</li> <li>- instalowanie niezbędnych sprzętów i montowanie usprawnień,</li> <li>- dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-dyrektor, pracownicy techniczni</li> <li>wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, pedagog, psycholog,</li> </ul>	- według potrzeb	-pracownicy, uczniowie
<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkoły .</li> <li>Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego:</li> <li><b>Monitorowanie warunków bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły.</b></li> </ul> <p>Monitoring osób wchodzących na teren szkoły, interwencja w sytuacji zagrożenia.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>sprawdzenie wydajności i zasięgu obecnego monitoring;</li> <li>przeprowadzanie prac remontowych, instalacyjnych i naprawczych w czasie nieobecności uczniów;</li> <li>zakaz opuszczanie terenu szkoły podczas trwania zajęć;</li> <li>zadbanie o dobre, sprzyjające pracy oświetlenie wnętrz, dróg wokół szkoły i boisk szkolnych;</li> <li>przestrzeganie zasad BHP;</li> <li>patrolowanie korytarzy szkolnych przez nauczycieli podczas przerw;</li> <li>zabezpieczenia wyjścia ze szkoły przed bezpośrednim wyjściem na ulicę;</li> <li>oczyszczanie przejść na terenie szkoły ze śniegu i lodu oraz posypywanie piaskiem z solą;</li> <li>dbanie o to, aby sprzęt szkolny dostosowany był do wymogów ergonomii – stoliki i krzesła dostosowane do potrzeb konkretnego ucznia;</li> <li>prowadzenie rejestru gości przebywających na terenie szkoły;</li> <li>uzupełnienie apteczek zawierających środki do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcjami jej udzielania</li> <li>kontrola sprawności i bezpieczeństwa maszyn i urządzeń technicznych;</li> <li>wywieszenie regulaminów oraz norm zachowania się w pracowniach technicznych, chemicznych, itp.;</li> <li>zapewnienie uczniom niepełnosprawnym odpowiednich warunków do nauki spełniających ich potrzeby;</li> <li>dbanie o prawidłowe naświetlenie, natężenie hałasu, wentylacji i ogrzewania w pomieszczeniach szkoły;</li> <li>funkcjonowanie higienicznych i bezpiecznych toalet, szatni, itp.;</li> <li>odpowiednie zabezpieczenie pracowni technicznych;</li> <li>prowadzenie rejestru wypadków, a później analiza ich przyczyn i okoliczności;</li> <li>konsultowanie z rodzicami chorób uczniów i lekarstw, które są przez nich zażywane na terenie szkoły;</li> </ol> <ul style="list-style-type: none"> <li>Udostępnienie przepisów, programów, planów, regulaminów oraz zbioru zasad obowiązujących w szkole w dostępnym miejscu – np. świetlica, biblioteka szkolna, czytelnia, gablotka, strona internetowa, itp.</li> <li><b>Bezwzględne reagowanie na przejawy przemocy fizycznej, słownej, cyberprzemocy, czy mobbingu rówieśniczego – podejmowanie szybkich interwencji, i nieakceptowanie żadnych wyjątków.</b></li> <li>Przestrzeganie i egzekwowanie od siebie nawzajem oraz od uczniów i ich rodziców stosowania szkolnych procedur.</li> <li><b>Zapoznanie/ przypomnienie uczniom szkolnych procedur szkolnych i regulaminów, zasad zachowania itp.</b></li> </ul>				

- |  |   |
|--|---|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Stała współpraca z policjantem dzielnicowym – podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w szkole i środowisku lokalnym – popularyzowanie bezpiecznych zachowań, uświadamianie zagrożeń – rozmowy profilaktyczne, wywiady środowiskowe, warsztaty dla uczniów i rodziców.</li><li>• <u>Aktywne pełnienie dyżurów śródlekcyjnych poprzez m. in. <b>monitorowanie miejsc szczególnie zagrożonych. Objęcie szczególnym nadzorem toalet uczniowskich</b> pod kątem występowania ataków wandalizmu, niszczenia mienia, nadużyć dotyczących używania telefonów komórkowych oraz palenia papierosów, e- papierosów i zażywania narkotyków. Diagnozowanie zagrożeń zgłaszanych przez uczniów.</u></li><li>• Zajęcia wychowawcze <b>ABC ZNAJOMOŚCI PRAWA</b> dla uczniów klas 5 w oparciu o publikację „Bezpieczeństwo młodzieży” Anny Marii Wesołowskiej . – prowadzone przez pedagoga.</li><li>• <b>Edukacja prawna uczniów</b> Spotkanie z przedstawicielem KMP (policjantem dzielnicowym) dla uczniów klas 5 i 6 nt. <b>KARALNOŚĆ NIELETNICH.</b> <u>Ekspozycja wykazu instytucji, które pomogą uczniom rozwiązać dany problem.</u></li><li>• <u><b>Wzmocniona opieka i nadzór w miejscach szczególnie zagrożonych: korytarze szkolne szatnie, szatnie wychowania fizycznego, toalety oraz miejsca nieobjęte monitoringiem - podczas przerw śródlekcyjnych.</b></u></li><li>• Nauczyciele powinni <b>každorazowo wyciągać konsekwencje wobec uczniów</b> w przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa oraz reagować w sposób zgodny z procedurami postępowania.</li></ul> |
|--|---|

## Rozdział 9: Cyberprzemoc

### Cele:

- uświadamianie uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna,
- ograniczenie i/lub całkowite wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych, realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej na terenie szkoły bądź poza nią,
- promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Przeprowadzenie badań diagnozujących występowanie zjawiska cyberprzemocy wśród społeczności szkolnej.  Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej.  Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenia efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.	- przeprowadzenie badań,  <b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przeprowadzenie badania wśród uczniów w celu zapoznania się z aktualnym poziomem zagrożenia ,występowaniem bądź określenie natężenia występowania sytuacji problemowych związanych z przemocą elektroniczną.</li> <li>• Sporządzenie analizy uzyskanych wyników z badania oraz zapoznanie z nimi Rady Pedagogicznej przy współpracy z Radą Rodziców tworzy propozycję działań wychowawczo-profilaktycznych mających na celu podjęcie działań prewencyjnych, wspierających poprawne relacje uczniowskie oraz rozwijającą świadomość istnienia cyberprzemocy, jej rodzajów, kształtowanie umiejętności radzenie sobie w sytuacjach trudnych oraz świadomość pojawiających się konsekwencji dla sprawcy oraz ofiary takiego zachowania.</li> </ul>	- pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	- według potrzeb	uczniowie
Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu wyeliminowania zachowań przemocowych.  Opracowanie i upowszechnianie materiałów o zjawisku cyberprzemocy, jego formach, prawnych konsekwencjach popełnienia czynu oraz sposobów reagowania w przypadku znalezienia się w takiej sytuacji.	- materiały edukacyjno-informacyjne, - rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, władzami szkoły, przedstawicielami policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, psychologiem/ pedagogiem szkolnym,  <b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uświadamianie rodziców / opiekunów o istnieniu zjawiska cyberprzemocy wśród młodych ludzi oraz o różnorodności ich form występowania – przygotowanie materiałów informacyjnych, prelekcje przeprowadzone przez zaproszonych gości.</li> <li>• Przygotowanie rodzicom / opiekunom prawnym uczniów materiałów edukacyjnych i informacyjnych np. za pośrednictwem strony internetowej <a href="http://www.sieciaki.pl/">http://www.sieciaki.pl/</a> dotyczących cyberprzemocy.</li> <li>• Wychowawcy i nauczyciele komunikują uczniom, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy, w tym cyberprzemocy. Podczas spotkań z rodzicami/ opiekunami wychowawcy informują o regułach i zasadach postępowania w sytuacji pojawienia się zjawiska oraz konsekwencjach prawnych.</li> <li>• <b>Rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców:</b> Uświadomienie rodzicom konieczności ustalenia z dziećmi zasad korzystania z komputera (ilość godzin spędzanych przed monitorem, portale, strony, z których mogą korzystać) oraz uświadomienie konieczności stosowania kontroli rodzicielskiej w celu ochrony dziecka przed niepożądanymi skutkami niewłaściwego korzystania z Internetu.</li> </ul>	- specjaliści – pedagog, psycholog, pedagog specjalny, wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele	- cały rok	-rodzice / opiekunowie uczniów
Podnoszenie kompetencji oraz stałe doszkalanie w temacie przemocy elektronicznej.  Nawiązanie stałej współpracy z policją, lokalnym ośrodkiem uzależnień i ich wspieranie w przypadku pojawienia się cyberprzemocy na terenie szkoły.	- przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, - konsultacje z przedstawicielami policji, psychologiem, psychologiem wsparcie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy, korzystanie z literatury fachowej	-pedagog, psycholog, lider WDN, wychowawcy, nauczyciele, przewodniczący zespołów nauczycielskich	- cały rok	- nauczyciele i wychowawcy pedagog

	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Poszerzenie wiedzy nauczycieli i wychowawców z tematyki cyberprzemocy – w ramach działań zespołów nauczycielskich.</li> <li>• Poszerzenie wiedzy z zakresu nowych mediów – zapoznanie pracowników placówki szkolnej ze specyfiką forów internetowych, blogów, portali i serwisów społecznościowych oraz aplikacji, z których obecnie korzystają uczniowie.</li> <li>• Poszerzenie wiedzy z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu oraz aplikacji i dodatków które chronią i ograniczają możliwość włamania się w miejsca zabezpieczone hasłem bądź inne prywatne przestrzenie dostępne przez Internet.</li> </ul>			
<p>Zwiększanie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy, prewencji oraz reagowaniu w przypadku pojawienia się zagrożenia.</p> <p>Zapoznanie uczniów i wychowanków z występującymi formami cyberprzemocy oraz skutecznym sposobom przeciwdziałania zjawisku.</p>	<p>- zajęcia wychowawcze - spotkania z przedstawicielem policji</p>	<p>- pedagog, psycholog, wychowawca, współpracownik -przedstawiciel policji</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
<p>Propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie.</p> <p>Rozwijanie świadomości bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów.</p> <p>Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym.</p>	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapoznanie uczniów podczas zajęć z wychowawczych - <u>czym jest cyberprzemoc, jakie symptomy i zachowania na nią wskazują, w jaki sposób należy radzić sobie z zaistniałą sytuacją oraz jak bronić się przed jej pojawieniem</u> podczas spotkania ze przedstawicielami policji należy uświadomić <b>jakie mogą być konsekwencje prawne i psychiczne dla sprawcy przemocy;</b></li> <li>• W każdym ujawnionym przypadku wystąpienia cyberprzemocy wyciągane są konsekwencje zgodnie z procedurami.</li> <li>• <u>Udział w programie „Życie w Sieci. Jest tuż obok” – klasy 5-7. Org. Straż Miejska. Celem jest uświadomienie zagrożeń i korzyści płynących z dostępności nowych technologii.</u></li> <li>• <u>Dezinformacja w Internecie. Weryfikacja treści zamieszczanych w Sieci – tematyka poruszana podczas rozmów profilaktycznych z uczniami, zajęć wychowawczych i spotkań dla rodziców( rozwijanie kompetencji wychowawczych i odpowiedzialności rodzicielskiej).</u></li> <li>• Działania wychowawcze ukierunkowane na przeciwdziałanie cyberprzemocy. Jak się bronić? konsekwencje prawne agresora – klasy 1-8. Szczególnie: <b>przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej związanej z korzystaniem z komunikatorów internetowych oraz telefonów komórkowych</b> (wypisywanie przez uczniów obraźliwych, wulgarnych komentarzy, zamieszczanie zdjęć bez zgody, obraźliwe fotomontaże itp.),</li> <li>• <b>JAK USTRZEC SIĘ PRZED UZALEŻNIENIEM OD KOMPUTERA?</b> ( gry komputerowe, Internet, fora i portale społecznościowe itp.) ulotki, pogadanki itp.</li> <li>• Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne z psychologiem <b>UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE I CYBERPRZEMOC m. in. hejt</b> – klasy 6 – z psychologiem. W/w tematyka cyberprzemocy podejmowana na zajęciach wychowawczych, rozmowach profilaktycznych z uczniami klas 4-8.</li> <li>• „<b>Dzieci bezpieczne w sieci</b>”- pogadanka wychowawców świetlicy z wychowankami na temat zasad korzystania z Internetu. Wykorzystanie filmików edukacyjnych.</li> </ul>			

wolnego czasu w Internecie.



## Rozdział 10: Środki psychoaktywne

### Cele:

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających oraz substancji psychoaktywnych ,
- kształtowanie odpowiednich postaw poprzez stosowanie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Przeprowadzenie badań diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.  Sporządzenie analizy sytuacji problemowej.  Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań .	- prowadzenie badań, spotkania ze specjalistami, pogadanki  <b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przeprowadzenie badania ankietowego w celu zapoznania się z aktualnym poziomem podatności środowiska bądź aktualnie istniejącym zagrożeniem, ilością sytuacji problemowych wśród uczniów szkoły, sporządzenie analizy uzyskanych wyników z badania oraz zapoznanie z nimi społeczności szkolnej.</li> <li>• Stałe monitorowanie przestrzegania procedur szkoły.</li> </ul>	-pedagog, wychowawcy ,nauczyciele, współpraca-policjant	-według potrzeb	-uczniowie
Poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych.  Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom / opiekunom prawnym na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychoaktywnych oraz dostarczenie informacji uczniom szkodliwości używania środków i substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych.	- konsultacje z psychologiem, pedagogiem szkolnym, pracownikami poradni, policją, - nawiązanie współpracy z policją, poradnią ds. przeciwdziałania narkomanii,  <b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podnoszenie kompetencji rodziców/ opiekunów uczniów poprzez udział w szkoleniu w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej uświadamiające dorosłym zjawiska uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz skutków ich krótkotrwałego i długotrwałego zażywania - <b>NARKOTYKI I DOPALACZE – REALNE ZAGROŻENIA</b> – spotkanie z przedstawicielem KMP dla rodziców uczniów klas 6, 7 i 8- m. in. <b>uświadomienie rodzicom realnych zagrożeń wynikających z braku posiadanej wiedzy na temat tego z kim i w jakich miejscach ich dzieci spędzają wolny czas</b>, razem z karalnością.</li> <li>• <b>Uświadamianie rodzicom realnych zagrożeń wynikających z braku posiadanej wiedzy na temat tego z kim i w jakich miejscach ich dzieci spędzają wolny czas</b>- podczas rozmów i spotkań z rodzicami – przedstawienie rodzicom / opiekunom uczniów źródeł informacji na temat profilaktyki antynarkotkowej dostępnych w Internecie (strony Ośrodka Rozwoju Edukacji, Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii);gazetki tematyczne, ulotki informacyjne.</li> <li>• Poszerzanie przez nauczycieli wiedzy i kompetencji w w/w zakresie w ramach samodoskonalenia zawodowego.</li> </ul>	- pedagog, psycholog, przedstawiciel policji wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy
Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o	- konsultacje z rodzicami/ opiekunami uczniów, - zapoznanie z procedurami oraz Programem Wychowawczo – Profilaktycznym , - pogadanki profilaktyczne	- wychowawcy, nauczyciele, specjaliści,	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie

<p>metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.</p>	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Informowanie o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.</li> <li>• Udostępnienie Programu Wychowawczo – Profilaktycznego na stronie internetowej szkoły oraz poinformowanie rodziców / opiekunów prawnych o możliwości zapoznania się z takim programem; oraz procedurami w nim zawartymi.</li> <li>• Umożliwienie rodzicom / opiekunom prawnym konsultacji z pedagogiem/psychologiem w sprawie możliwych konsekwencji zaistniałego zagrożenia.</li> <li>• Precyzyjne wyjaśnienie uczniom konsekwencji szkolnych związanych z posiadaniem bądź używaniem substancji psychoaktywnych.</li> </ul>			
<p>Poszerzanie wiedzy dotyczącej rozpoznawania oraz przeciwdziałania zagrożeniom płynącym z używania substancji psychoaktywnych przez uczniów.</p>	<p>- konsultacje ze specjalistami, policją, itp., literatura, materiały informacyjno-profilaktyczne</p>	<p>- dyrektor, pedagog, psycholog, lider WDN, wychowawcy i nauczyciele</p>	<p>- według potrzeb</p>	<p>- nauczyciele i wychowawcy, pedagog, psycholog</p>
<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Poszerzanie wiedzy w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.</li> <li>• Zapoznanie się nauczycieli z materiałami dotyczącymi działań antynarkotykowych i anty- uzależnieniowych dostępnymi na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji.</li> </ul>				
<p>Informowanie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.</p>	<p>- pogadanki, - spotkania ze specjalistami,</p>	<p>- pedagog, psycholog, wychowawcy, współpraca - policjant dzielnicowy</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Informowanie uczniów o konsekwencjach prawnych związanych z posiadaniem nielegalnych substancji.</b></li> <li>• <b>Zajęcia profilaktyczne z udziałem przedstawicieli policji, sądu i służby zdrowia nt. „Prawne, medyczne oraz przestępcze aspekty zażywania substancji psychoaktywnych wśród nieletnich i konsekwencji podejmowanych zachowań ryzykownych oraz cyberprzemocy” klasy 6-8.</b></li> <li>• <b>zajęcia profilaktyczne nt. Szkodliwości substancji psychoaktywnych. - klasy 4-6.</b></li> </ul>				
<p>Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.</p>	<p>- zajęcia wychowawcze, - programy profilaktyczne, projekty</p>	<p>- pedagog, psycholog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-uczniowie</p>
<p>Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu ze środkami psychoaktywnymi.</p>	<p><b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lekcje wychowawcze dotyczące działania i niebezpieczeństwa, jakie niesie ze sobą używanie środków psychoaktywnych.</li> <li>• Kształtowanie właściwych postaw wobec niebezpiecznego zachowania ze strony rówieśników. Kształtowanie asertywności-obrony swojego zdania.</li> <li>• <u>Warsztaty z pedagogiem PPP- <b>Uzależnienia behawioralne</b> (m. in. telefony komórkowe, gry komputerowe, Internet, media społecznościowe itp.) – klasy 5.</u></li> <li>• <b>UTRATA WOLNOŚCI -uzależnienia chemiczne- (alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy)</b> pogadanka dla uczniów klas 7: ulotki, materiały profilaktyczne, gazetki. W ramach WDZ.</li> <li>• <b>Zagrożenia współczesnego świata ( narkotyki, dopalacze, alkohol, zagrożenia internetowe)</b> – spotkanie z przedstawicielem KMP/ KARAN dla uczniów klas 6-8.</li> <li>• Realizacja Programu edukacji antynikotynowej pt. <b>NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ</b> Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Epidemiologicznej – klasy 1.</li> <li>• <b>Podejmowanie tematu uzależnień od: papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, środków zastępczych, substancji psychotropowych, szkodliwości spożywania napojów energetycznych przez młodzież</b> w ramach zajęć wychowawczych - klasy 4-8.</li> <li>• <b>Uczestniczenie uczniów w akcjach o charakterze profilaktycznym</b> organizowanych w szkole i poza szkołą.</li> <li>• <b>Uzależnienia behawioralne</b> – ( fonoholizm, zakupoholizm, gry hazardowe itp.) pogadanka dla uczniów klas 4, 6 i 7 8 _ulotki, materiały</li> </ul>			

	profilaktyczne, gazetki. <ul style="list-style-type: none"> <li>• Poszerzanie wiedzy uczniów na temat szkodliwości palenia papierosów – zajęcia wychowawczo-profilaktyczne klasy 1-8.</li> <li>• <u>Działania projektowe w ramach Kaliskich Dni Trzeźwości – prezentacja filmów profilaktyczno-edukacyjnych „Otwórz się na pomoc” nt uzależnienia od Internetu oraz przeciwdziałania alkoholizmowi – klasy 6-8.</u></li> <li>• <u>Realizacja programu edukacyjnego „Bieg po zdrowie” – edukacja antynikotynowa – klasy 4.</u></li> </ul>			
Doskonalenie zawodowe nauczycieli, wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.	- wdrożenie i opanowanie i procedur przez Radę Pedagogiczną, - angażowanie rodziców / opiekunów prawnych uczniów w profilaktykę antynarkotykową,	- dyrektor, pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	nauczyciele, wychowawcy, rodzice/opiekunowie uczniów
	<b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.</li> <li>• Wskazanie lub udostępnienie rodzicom / opiekunom prawnym literatury, zwiększającej ich kompetencje w zakresie radzenia sobie z zaistniałym problemem.</li> </ul>			

## Rozdział 11: Prawidłowe relacje rodzinne, a rozbite rodziny, przemoc w rodzinie

### Cele:

- wspieranie uczniów w trudnych rodzinnych sytuacjach,
- rozbudzanie poczucia solidarności i braku obojętności na krzywdy ludzkie.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
Udzielanie wsparcia uczniom znajdującym się trudnej sytuacji rodzinnej ( np. w przypadku rozwodu w rodzinie).	- wsparcie psychologiczne, - indywidualne spotkania z wychowawcą/ zaufanym nauczycielem/ zaufaną osobą dorosłą,	- wychowawcy, wychowawcy świetlicy, specjaliści, nauczyciele	- cały rok	- uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Udzielanie wsparcia przez wychowawcę dziecku z problemem poprzez prowadzenie z nim rozmowy na wspomniany temat.</li> <li>• Zapewnienie uczniowi wsparcia psychologicznego po uzgodnieniu z rodzicem/opiekunem.</li> <li>• Kierowanie przez pedagoga różnych form pomocy uczniowi i jego rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi lokalnie na rzecz dzieci i rodziny np. TPD, MOPS, PPP itp.</li> <li>• <b>Wykazywanie pełnego zainteresowania problemami zgłaszanymi przez uczniów</b> – prowadzenie rozmów diagnozujących, omawianie indywidualnie <u>trudności, problemów. Wspólnie z uczniami szukanie konstruktywnych rozwiązań.</u></li> </ul>				
Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym takiego zagrożenia. Reagowanie w przypadku podejrzenia o stosowanie przemocy domowej – ochrona dzieci.	- pogadanki, udostępnianie materiałów szkoleniowych (ulotek, broszur, filmów) informujących o problemie przemocy rodzinnej, - wszczęcie procedury Niebieskiej Karty ( w uzasadnionych przypadkach)	-pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele  -osoba, która powzięła informację o przemocy	- cały rok	- rodzice/ opiekunowie i uczniowie
<b>Szczegółowe sposoby realizacji :</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców, w szczególności rodzin zagrożonych przemocą: <ul style="list-style-type: none"> <li>o opracowanie oraz posiłkowanie się już gotowymi materiałami informacyjnymi mówiącymi o przyczynach i skutkach przemocy domowej, - gazetki, ulotki, plakaty – ekspozycja,</li> <li>o udzielanie informacji o instytucjach udzielających pomocy członkom rodziny przeżywających sytuacje kryzysowe,</li> <li>o uświadamianie rodziców i uczniów jakie prawa im przysługują w przypadku przemocy w rodzinie.</li> </ul> </li> <li>• Informowanie o tym w jaki sposób uczniowie powinni się zachowywać, gdy są świadkiem bądź ofiarą przemocy domowej.</li> <li>• W sytuacji powzięcia informacji o występowaniu lub uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej wszczęcie procedury Niebieskiej Karty.</li> <li>• Tworzenie przyjaznej atmosfery zachęcającej rodziców/opiekunów dzieci do podjęcia współpracy.</li> </ul>				

## Rozdział 12: Procedury postępowania w szczególnych okolicznościach

### Cele:

- poprawienie stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- Egzekwowanie właściwych zachowań, wartości i norm społecznych.

#### I. Procedura w przypadku przyjęcia do szkoły ucznia pod wpływem środków odurzających (lub ich używania na terenie szkoły):

1. Odizolowanie dziecka od rówieśników ( uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela).
2. Zabezpieczenie środka odurzającego.
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
4. Powiadomienie Policji (odpowiedzialny – dyrektor szkoły).
5. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem ( w miarę jego psychofizycznych możliwości ) odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustalenie rodzaju użytego środka, ilości, sposobu pozyskania, osób trzecich.
6. Wezwanie rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami ( opiekunami) w obecności policjanta.
7. W razie niepokojących objawów zdrowotnych u ucznia – wezwanie Pogotowia Ratunkowego.
8. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców ( opiekunów ) ucznia.
9. Przekazanie dziecka rodzicom (opiekunom ).
10. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia ( tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
11. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia w oparciu o Statut szkoły.
12. Przekazanie rodzicom ( opiekunom ) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły; wskazanie rodzicom adresów specjalistycznych placówek udzielających pomocy.

#### II. Procedura w przypadku posiadania lub rozprowadzania na terenie szkoły środków odurzających:

1. Odebranie i zabezpieczenie środków odurzających.
2. Odizolowanie ucznia od rówieśników; pozostawienie go pod opieką nauczyciela.
3. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
4. Powiadomienie Policji (odpowiedzialny dyrektor szkoły).
5. Rozmowa wstępna z uczniem (jeżeli jest taka możliwość)przeprowadzona przez wychowawcę, pedagoga szkolnego lub nauczyciela interweniującego mająca na celu wyjaśnienie okoliczności zajścia (pochodzenie środka, pośrednicy itp.)
6. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów); rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego ( w obecności policjanta) z rodzicami (opiekunami) ucznia.
7. Sporządzenie w obecności rodziców notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów).
8. Przekazanie ucznia rodzicom (opiekunom).
9. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia ( tu m. in. rozmowa ze świadkami).
10. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
11. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły; wskazanie rodzicom adresów specjalistycznych placówek udzielających pomocy.

#### III. Procedura w przypadku przyjęcia do szkoły ucznia pod wpływem alkoholu lub jego spożywania na terenie szkoły.

1. Odizolowanie ucznia od rówieśników (uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela).
2. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.

3. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem (w miarę jego psychofizycznych możliwości) odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustalenie miejsca, ilości wypitego alkoholu, sposobu pozyskania, osób trzecich.
4. Wezwanie rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami (opiekunami)
5. W razie niepokojących objawów zdrowotnych u ucznia – wezwanie Pogotowia Ratunkowego.
6. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów) dziecka.
7. Przekazanie dziecka rodzicom (opiekunom).
8. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia ( tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
9. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
10. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły.
11. Wskazanie rodzicom adresów specjalistycznych placówek udzielających pomocy.

#### **IV. Procedura w przypadku przyniesienia alkoholu do szkoły:**

1. Odebranie alkoholu uczniowi; zabezpieczenie alkoholu w depozycie.
2. Odizolowanie dziecka od rówieśników (uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela).
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
4. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem (w miarę jego psychofizycznych możliwości) odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustalenie pochodzenia alkoholu, sposobu pozyskania, osób trzecich, itp.
5. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami (opiekunami).
6. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów ) ucznia.
7. Przekazanie dziecka rodzicom (opiekunom).
8. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia (tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
9. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
10. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły.

#### **V. Procedura w przypadku przyniesienia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły:**

1. Odebranie uczniowi papierosów; zabezpieczenie papierosów w depozycie.
2. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
3. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem, odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący.
4. Wezwanie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami (opiekunami).
5. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów ) ucznia.
6. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia ( tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
7. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
8. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły.

#### **VI. Procedura po wypadku zaistniałym na terenie szkoły:**

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ma za zadanie niezwłocznie zapewnić poszkodowanemu uczniowi opiekę, w szczególności należy sprowadzić fachową pomoc medyczną (w razie nieobecności pielęgniarki szkolnej należy wezwać pogotowie ratunkowe a w miarę możliwości udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy).
2. O zaistniałym wypadku trzeba najszybciej jak to możliwe zawiadomić rodziców poszkodowanego, dyrektora szkoły i wychowawcę.
3. Nauczyciel interweniujący ma za zadanie przeprowadzić (o ile to możliwe) rozmowę wstępną z poszkodowanym oraz ewentualnymi świadkami zdarzenia.
4. Należy zabezpieczyć miejsce wypadku do czasu ustalenia przyczyn i okoliczności.
5. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania lub opiekun faktyczny, w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego mogą być obecni podczas transportu ucznia przez zespół ratownictwa medycznego do szpitala oraz w szpitalu, do czasu przybycia rodziców. Decyzję o obecności jednej z tych osób podczas transportu podejmuje kierownik zespołu ratownictwa medycznego po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły.

6. Najszybciej jak to możliwe sporządzić notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia i przekazać społecznemu inspektorowi pracy.

#### **VII. Procedura postępowania wobec uczniów wagarujących:**

1. Uczeń, który w tygodniu opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia szkolne, ucieka z pojedynczych lekcji, bądź nie uczęszcza w ogóle podlega ścisłemu nadzorowi pedagogicznemu.
2. Każdorazową nieobecność nieusprawiedliwioną wychowawca omawia z uczniem starając się poznać przyczyny jego absencji.
3. O zaistniałym fakcie wagarów wychowawca telefonicznie, bądź pocztą powiadamia rodzica i zaprasza do szkoły na rozmowę.
4. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami wychowawca ustala przyczyny nieobecności i możliwości postępowania w celu mobilizacji ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.
5. W sytuacji braku efektów działań bądź niemożliwości skontaktowania się z rodzicami ucznia, czy ich niechęci do podjęcia współpracy wychowawca podejmuje współpracę z pedagogiem szkolnym.
6. Pedagog po wyczerpaniu wszelkich środków, przy braku efektów podjętych działań i trwającej nieobecności ucznia kieruje prośbę o wgląd w sytuację rodzinną i interwencję do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego.
7. Informacja o nie realizowaniu obowiązku szkolnego i podjętych przez szkołę krokach przekazana zostaje do Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji.

#### **VIII. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia:**

1. Przerwać zachowanie agresywne.
2. Poinformować o zdarzeniu wychowawcę.
3. Przeprowadzić przez wychowawcę/wychowawców rozmowy z uczniem/uczniemi w obecności nauczyciela- świadka zdarzenia ( zidentyfikować ofiary, agresora, świadków, ocena zdarzenia i wyciągnięcie wniosków).
4. Sporządzić notatkę ( opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
5. Poinformować rodziców o zdarzeniu, przekazać rodzicom informacje na temat wynikających ze statutu konsekwencji w stosunku do sprawcy przemocy.
6. Powtarzające się sytuacje zgłosić do pedagoga szkolnego celem podjęcia dodatkowej pomocy interwencyjnej, pomocy specjalistycznej.
7. Natychmiastowo powiadomić dyrektora i pedagoga o przypadkach drastycznego pobicia oraz o szczególnie niebezpiecznych zachowaniach (zagrożających zdrowiu lub życiu).
8. Osoba podejmująca interwencję powinna reagować stanowczo, mówić prosto i jasno, traktować sprawcę jak osobę, która może sama wziąć odpowiedzialność za swoje czyny, jeśli jest to konieczne użyć siły, ale tylko tyle, by rozdzielić bijących się uczniów, szanować ucznia, czyli mówić o zachowaniu, a nie o osobie.